MILAUSHINNAT: Konttorista, postista ja asiamiehiltä tilattaessa kuusipäivänen painos: 1/1 v. 10:—, 1/2 v. 5:—, 1/4 v. 2:50, 1 kuukaudelta —:90 p. Venäjällä: 1/1 v. 4 rupl., 1/2 v. 2 rupl., 1/4 v. 1 rupla, kuukaudelta 40 kop. Ulkomailla: 1/1 v. 20:—, 1/2 v. 10:—, 1/4 v. 5:—. Amerikassa: 1/1 v. 4 doll., 1/2 v. 2 doll.

Kaksipäiväinen painos: 1/1 v 4:—, 1/2 v. 2:—, 1/4 v. 1:—. Kaksipäiväistä painosta on tilattava vähintäin 3 kuukaudeksi.

TYÖ

Sosialidemokratinen Työväenlehti.

ILMOITUSHINNAT: Suomessa: 9 p:iä edellä tekstin ja tekstisivulla ja 7 p:iä jälkeen tekstin palstamillimetriltä; Venäjällä ja ulkomailla: 15 ja 12 p:iä. Ilmotuksista tekstisivuilla 20 % korotus, määrätystä paikasta ulkosivuilla 15 % korotus. Vieraskieliset ilmotukset suomennetaan. Kuolemailmotukset 4 mk., jokaisesta värssystä lisää 1:50, surusanomasta lisää 2 mk., kiitoksesta 2 mk. Syntymä-, vihkimä- ja kihlausilmotukset 2 mk. — Telefoonissa ei otetta ilmotuksia eikä tilauksia. Enemmän ilmotettaessa myönnetään alennusta.

N:o 173 — Lauvantaina 30 p. heinäkuuta — **1910**

TOIMITUS: Brahenkatu 13. Puhelin 13 57. Avoinna: k:lo 8—11 a. p., 1—2 ja 5—7 i. p., paitsi lauantaisin ja juhlien aattoina: 8—11 a. p.

TOIMITTAJAT: H. A. Airola, vastaava. E. J. V. Huttunen. Jalo Kohonen. Santeri Jacobsson.

KONTTORI: Brahenkatu 13. Puhelin 10 48. Avoinna: 8 a. p.—7 i. p., paitsi lauantaisin: 8 a. p.—5 i. p. Ilmotukset on jätettävä konttoriin ennen klo 7 i. p. edellisenä päivänä.

Kätilö Ida Stén
Työmieskatu N:o 7, K:mäki.

Asianajajia:
Varatuomari ANTON KOTOSEN Lakiasiaintoimisto Sortavalassa. Telef. 38.

Vakuutusliikkeitä:
Suomi Keskin. Henkivak.-yhtiö Viipurin Haarakonttori, Vaasank. 21 (Punasenlähteentorin apteekkitalo), avoinna klo 10—2 ja 4—6, perjantaisin klo 7:ään. Puhelin 17 50.

Parturelta:
Uusi parturi-jakäherrysliike
Mustainveljestenk. 14. Suositellaan.

Käyttäkää
Suomalaista parturiliikettä
Torkkelinkatu 1, J. V. Uotinen.

Räätälliliikkeitä:
J. Silvennoisen Räätälinliike
Ainon- ja Kullervonkadun kulmassa. Hyvä työ. Hinnat halvat.

Soittokuntia:
V. ja U.-s. ‚Karjalan Tarmon'
Torvisoittokuntaa
saa tilata O. Rikkilältä ja johtajalta O. Törröseltä, puhelin 10 77.

Talikkalan V. P. K:n
Torvisoittokuntaa
saa tilata johtajalta E. Silander'ilta, T:ruukki, Uusik. 17. Puhelin 8 33.

V. P. K:n Soittokuntaa
saa tilata V. P. K. talolta, telefooni N:o 4 91.

T. T. Y:sen Torvisoittokuntaa
saa tilata T. T. Y:n talon vahtimestarilta telefooni 14 21 sekä O. Ojakaiselta rautat. konepaja eli Rajakatu 32 Kolikkoinmäki.

Rautatieläisten soittokuntaa
saa tilata Kapellimestari J. Villgren'iltä. Telef. 10 06. Sekä O.-Y. Jyrylä as. 20 V. Aalto.

V. T. Y. Soitto- ja Laulukuntaa
saa tilata V. T. Y:n talolta joka torstai klo 7—9 i p, A. Viskarilta ja muuna aikana M. Kaukoselta Oldenburgin paperikaupasta, puh. 105.

Jouhiorkesteri
tilattavissa
J. Huuhtanen
Viipurin asema.

Tammisuon työväenyhdistyksen torvisoittokuntaa
saa tilata Tammisuolta, J. Ora. Puh. 5 37 ja Viipuri Karjalankatu 11, Onni Inkiseltä. Puh. 97.

Sorvalin T. Y:n torvisoittokuntaa saapi tilata M. Ihaksiselta joka arkipäivä klo 6 a.p.—6 i.p. tel 11 23.

Rautatieläisyhd. Jt.-os. Torvisoittokuntaa
saa tilata rautat. tav. makas. A. Mutaselta ja telef. N:o 37 H. Luumin kaupasta Ainonk. 20.

Kultaseppiä:
Kihlasormukset,
y.m. kulta- ja hopeakalut on edullisin ostaa O. Järveläisen Kultaseppäliikkeestä, Viipurin Kauppatorin varrella.

Huonekalukauppoja ja Puunjalostustehtaita:
Matti Pietinen
Huonekalukauppa & Konttori Aleksanterink. 31, toinen kerros, puhelimet 2 06 & 13 30.
Puunjalostustehdas Suokatu 9, puh. 8 28.
Myytävänä: valmiita ovia, höylättyjä lautoja ja listoja ynnä koti- sekä ulkomaista puutavaraa.
Tilaustyöt suoritetaan nopeasti.

Erilajisia liikkeitä:
Matkustajakoti ILMARINEN
Rautatienkatu N:o 5. Aseman vastapäätä tarjoaa siistejä ja halpoja huoneita, alkaen S:mkasta 1:—.
L. Hänninen.

P. J. Pylkkäsen Kaunovärjäys- ja Kemiallinen Pesulaitos
Viipuri, Kullervonk. 10, Suok. 12. Puh. 736.

Kirjakauppoja:
„Työn" kirjakauppa
Brahenkatu 13.

Alfred Pursiaisen
Leipomo, Konditori ja Kahvila
Torkkelinkatu 4. — Puhelin 6 11.

Kihloissa:
Anna Niippa
Juho Karppinen.
Koivisto 19 30/7 10.

Kirkollisia ilmoituksia.

Luth. Ev. Yhdistyksen
toimesta pidetään hartaushetki Uuraan puolella Kansakoululla Sunnunt. 31 p. tk. klo puoli 1 p. Pääsy vapaa.

Karjala, Viip. 1 k. 1 s. 10 mm.
Metodisti Rukoushuoneella,
Tiiliruukilla t.k. 31 p. klo 10 a.p. ja klo 5 ip saarnaa past. M. Pitkänen (Jääkyväispuhe).
Huom.! Kahden viikon aikana ei ole kaup. R. kodissa kokouksia.

Kuollut.

Surulla ilmoitan
että
rakas mieheni
Aleksander Levoschka
vaipui rauhallisesti kuolonuneen Viipurissa 25 p heinäkuuta 50 vuoden vanhana. Suremaan jäi puoliso, isä, äiti, kolme lasta ja lukuisat sukulaiset.

Vainajan työtovereille ja sukulaisille ilmoitetaan että surusaatto lähtee lääninsairashuoneelta sunnuntaina kello 11 a.p. Ristimäkeen Venäjän hautausmaalle.
Elisabet Levoschka.

Kokouksia.

V. T. Y:n Liikeapulaisyhdistyksen
kuukausikokous on sunnuntaina tk. 31 p. klo 10 a.p. V. T. Y. talolla.
Puheenjohtaja.

Suuri kyläkunta kokous
pidetään sunnuntaina t.k. 31 p:nä klo 2 i.p. Yliveden (Mutalahden) kansakoululla. Keskusteltavana on: 1) Pitäjän jako. 2) Tienteko Ihantalasta Karisalmen asemalle. Ihantalaisten kesken: 1) Vesistön laskeminen. 2) Muta- ja hiekkamaiden puiden jako. Saapukaa lukuisasti.
(Viip. 1060) Kokoonkutsujat.

S. T. ja S. t. Liiton Tupakkat. os. 71
kuukausikokous on sunnuntaina 31 p. t. k. V. T. Y. talolla huone n:o 2 klo 11 a.p, johon undet jäsenet ovat tervetulleet. Huom.! Johtokunta tuntia ennen.
Puheenjohtaja.

Viip. Metalliteollisuus O. k. t. l.
ylimääräinen kokous
pidetään sunnuntaina heinäkuun 31 p:nä 1910, Braahenkatu 9, jossa keskustellaan liikkeen tilasta ja sen eteenpäin viemisestä.
Hallintoneuvosto.

Viip. Kirvesmies a.-o.
ylimääräinen kokous on sunnunt. tk. 31 p. klo 10 ap. V. T. Y. talolla, käsitellään Liiton edustaja kokoukselle meneviä asioita. Siis jokaisen läsnäolo välttämätön.
Puheenjohtaja.

Talikkalan V. P. K.
kutsutaan harjoituksiin sunnuntaina t. k. 31 p. klo 9 a. p.
Huom.! Arpajaiskeräyslistat palautettavat samalla kertaa.
Päällikkö.

S. R. Liiton Vg piirin
kokous
pidetään sunnuntaina t.k. 31 p. klo 11 e.p.p.

Karjala, Viipuri 1 k. 1 s. 2 p. 50 mm.

Karjalan esikaupungin V. P. Kunta
toimeenpanee

Arpajaiset

Sunnunt. heinäkuun 31 p:nä 1910, Susisaaressa.

Ohjelma: Alkusoitto, Tervehdyssanat, Runo, Kertomus, Voimistelua, Kuplettilaulua, Satu, Näytelmäkappale, Kuplettilaulua, Köydenvetokilpailu 8 miehisissä joukkueissa V. P. Kuntien kesken, kiertävästä pokaalista, Piilinheittokilpailu jaetaan 3 pokaalipalk., Arvaamiskilp. uusi-hopeainen hedelmävaasi, Pikkupolkain kilpailu, Ampumakilpailu jaetaan 3 pokaalipalkintoa. Tanssia ja nuorisonleikkiä. Arpojen hinta 25 p. Sisäänpääsy 25 p. ja 10 p.

Onkimista ja Arpojen myyntiä. Onkimista ja Arpojen myyntiä.

Talikkalan T. Y:sen
Kesäjuhla ja Kansanhuvit
pidetään ensi sunnuntaina 31 p. t.k. alkaen klo 4 i. p. Kaupungin haassa

OHJELMA: Alkusoitto (T. T. Y:sen torvisoittok.), Avauspuhe (J. Raitio), Runo, Juhlapuhe (J. Raitio), Soittoa. Runonlausuntokilpailu (jaetaan 3 kirja palkintoa), Sadunlausuntokilpailu (jaetaan 3 kirja palkintoa), Urheilua kolmiottelussa: kuulant., pituush., 100 m. juoksu (jaetaan 3 mitalipalkintoa), Piilinheittokilpailu (jaetaan 3 mitali palkintoa), Pientenpoikainkilpailua palkinnoilla. Huom! Juhlatilaisuuteen ylimääräinen puhuja V. Tanner. Sateen sattuessa juhlat siirretään T. T. Y. talolle. Liput maksavat 50 p. ja 25 p.

Tanssia. Tanssia.

Huvitoimikunta.

Mahorkan polttajat!

Käyttäkää ainoastaan minun hyväksi tunnettua
Extra-Prima Mahorkkaa
joka on ollut kaupassa yli 30 vuoden, sillä se epäilemättä on paras ja puhtaimmista raaka-aineista valmistettua.
Kunnioituksella
F. Sergejeff'in tupakkatehdas
Perustettu v. 1878.

Hyvän tupakan tuntijat polttavat
Suomi, Panu, Kantele ja Haiku
Savukkeita.
Suomalainen Tupakkatehdas O.-Y.

Mahorkan polttajat HUOM.!

Ainoastaan
Baronin'in Extra-Prima mahorkka
on
alkuperäinen.
Kerttakaa jäljennöksiä.
V. Baronin'in seur. tupakkatehdas Viipuri,
perustettu 1878. Puhelin 8 14.

Kesäksi tullut suuri valikoima
Pumpulikankaita, Kretonkeja, Satiineja, Sateen- ja päivänvarjoja, Naisten ja Lasten kesähattuja y. m., y. m., y. m.
E. S. MICHEJEFF'illä
Katariinankatu 22. — Puhelin 6 63.

Käärepaperia

(Makulatuuria)
myytävänä 25 p. kilo
Työn konttorissa.

Kelkkalan V. P. K.
kokoontukoon harjoituksiin sunnuntaina 31 p. heinäk. klo 8 a.p.
Kunnan päällikkö.

Luonnon Parantus- ja Terveydenhoitoyhdistyksen
kokous on 1 p. t.k. klo 7 i.p. Kunnantalolla.

Kelkkalan Työväenyhdistyksen
kuukausikokous
sunnuntaina t.k. 31 p. klo 11 a. p.
Puheenjohtaja.

Ilmoituksia.

Pyhä Sontiainen
6:s vihko
on ilmestynyt. Saatavana
„Työn" Kirjakaupasta.

Päivystäjä lääkärinä
toimii sunnunt. tk. 31 p. lääkäri Vald. Järnström, Torkkelink. 7, „Arina" yht.talo, puh. 4 64.

Talikkalan V. P. K:n
Näytelmäseuraan
alkovia entisiä ja uusia jäseniä pyydetään saapumaan T. V. P. K. talolle elok. 4 p. 1910 klo 8 i.p.
Näytelmäseuran Johtokunta.

Hiekan Höyrypuuseppätehdas ja Lautatarha
(ent. Uno A. Mustonen).
Puhelin 3 60.
Alituinen varasto kaikenlaisia höylättyjä ja höyläämättömiä honka- ja närelankkuja ja lautoja.
Tilauksia otetaan oville ja ikkunoille y. m.
HUOM.! Suuret määrät varastossa rimahalkoja ja lankun- ja laudanpäitä.
Diesen Wood Company A's

A. M. Syrjäläisen
Matkailijakoti
„Pisara"
Viipurissa
Taavetinkatu N:o 5 (Lähellä asemaa)
— Suositellaan. —
HUOM.! Siisti ja halpa.

Huveja
T. T. Y:sen Huvitoimikunta
toimeenpanee
Iltaman
omalla talollaan 31 t.k., alkaa klo 6 ip. Ovirahа 50 p.

Karj., Viip. 1 k. 1 s 50 mm. sunnunt
V. T. Y:n Musiikkivaliokunta
toimeenpanee
Suuret Kansanhuvit
Huusniemen saaressa
Heinäkuun 31 päivänä kello 3 i p.
Huom! Suuri ilotulitus.
Lähemmin ilmo tuslehdissä.
V. T. Y:n Musiikkivaliokunta

Yliveden Työväenyhdistys
toimii
Iltaman
sunnuntaina 31 p:nä, omalla talolle, Vaihtelevalla ohjelmalla, jossa m.m. näytelmäkappale.
Alkaa klo 6 i p.
Sisäänpääsy 50 p. laps. 25 p.
Huvitoimikunta.

Karisalmen T. Y:n
Suuret Käärö-Iltamat
pidetään elok. 14 p:nä 1910, josta naapuriyhdistyksille yhteensattumisen välttämiseksi ilmoitetaan.
Toimikunta.

Monrepoon V. P. K.
viettää
suuret arpajaiset
— ja —
kansanhuvit
Huttu-Tuomaan kentällä
heinäkuun 31 p:nä klo 3 ip.
Voitot arvokkaita m. m. salinkalusto, hienoja naisten käsitöitä, amerikkalainen nukku y. m., y. m. Huom.! Kuhnen vannoja:
Sisäänpääsy 50 p. lapsilta 25 p.
Arvat à 25 p.
Tarkemmin ohjelmissa. (Karj 1791)

Kavantsaaren Nuorisoseura
toimeenpanee
Huoneustollaan Kavantsaaren aseman läheisyydessä 31 päivä t. k.
Kansanjuhlan
alkaa klo 3 i.p.
ja
Arpajaiset
alkaen klo 6 i.p.
Ohjelma monipuolinen, sisältävä myös urheilukilpailuja. Juhlatoimikunta.
(Karj 1792)

Talikkalan V. P. K:n
Suuret Arpajaiset
ja niiden yhteydessä
14:sta Vuosijuhla
vietetään Kaupungin haassa Sunnuntaina 7 p. elok. 1910. Rikkaalla ja monipuolisella ohjelmalla. Lähemmin vast'edes.
Arpajaistoimikunta.

Työwäenjärjestöt laittamaan kirjastot kuntoon.

Taantumuksen uhatessa häwittää kansalliset laitoksemme ja waltiollisen olemassaolomme tulee kysymys miten sen waralta warustaudumme ja miten woimme kestää sortokauden sekä suoriutua sen kuritukisista mahdollisimman ehjänä ja niin wähän waurioita kärsineenä kuin mahdollista? Nämä kysymykset koskewat eritäinkin köyhälistöön, koska juuri köyhälistö, työwäestö saa kärsiä taantumuksen ankarimmat iskut sentähden että sitä sortaa ei wain ulkonainen, wenäläinen taantumus ja wirkawalta, waan myös kotimainen porwaristo. Emme ryhdy tässä yhteydessä selittelemään niitä lukuisia taistelukeinoja, joita köyhälistöllä on käytettäwissä taantumusta wastaan. Wiittaamme wain siihen, miten tehokasta wastarintaa woi juuri sellainen köyhälistö tehdä, joka on walistunut sekä tietoinen luokkaasemastaan ja tehtäwästään. Tähän tietoisuuteen ja walistuneisuuteen taas woi päästä, ainakin suurimmaksi osaksi, kirjallisuuden kautta. Tietysti elämän koulussa ja luokkataistelussa saawutettu kokemus on sekin tärkeästä merkityksestä, mutta arwokas työwäestön oloja ja yhteiskunnallista sekä taloudellista elämää walaisewa kirjallisuus on kuitenkin otettawa tärkeimpänä tekijänä tässä suhteessa huomioon. Työwäen järjestöjen, työwäenyhdistyksien, ammattiosastojen j. n. e. ensimäisimpiä tehtäwiä pitäisi olla järjestää kunnollisia ja tarkoitustaan wastaawia kirjastoja jäsentensä käytettäwäksi, toimeenpanna kirjallisuuden yhteisostoja jäsenten kesken tai muuten hankkia tilaisuutta jäsenilleen tiedon hankkimiseen kirjallisuuden kautta.

Mutta kuinka suuri onkaan se joukko puolueemme järjestöjä, yhdistyksiä ja osastoja jotka tässä suhteessa on moitteettomasti täyttänyt welwollisuutensa? Ikäwällä täytyy mainita, että suurimman osan järjestöjemme keskuudessa on tässä suhteessa olemassa laiminlyöntejä. Monissa yhdistyksissä on kirjasto tosin olemassa, mutta niin huonossa kunnossa, ettei se aina tyydytä pienimpiäkään waatimuksia, kirjallisuutta ensiksi werraten wähän ja sekin toisinaan wanhentunutta porwarillista kirjallisuutta, jolla tuskin on muuta kuin ala-arwoinen merkitys. Useissa ainakin myöhemmin perustetuissa yhdistyksissä on jäsenten walistaminen kirjallisuuden, sanomalehdistön j. m. s. kautta ollut siwuseikka, mutta niiden tanssittaminen sitä wastoin surullista kyllä päätarkoitus. Monissa yhdistyksissä ei ole edes huonoakaan kirjastoa, ei suoraan sanoen minkäänlaista kirjastoa, eipä kaikin paikoin edes lukusaliakaan ja siellä sanomalehtiä olemassa jäsenistä warten. Onpa kyliä jossa on työwäenyhdistys, mutta johon ei tule tuskin yhtään työwäen lehteä, sitä wähemmän että siellä olisi kirjasto. Sellaiset järjestöt sangen huonosti käsittäwät suuren tehtäwänsä joita warten ne owat olemassa. Eikä tällaisten näin wiheliäisten yhdistyksien ja järjestöjen luku ole wähäinen.

Seuraawat luwut walaisewat asiaa. Wuodesta 1899 lähtien kaswoi w. 1908 saakka yhdistyksiemme kirjastoissa olewain niteiden summan ja niiden arwo seuraawasti:

		Niteitä.	Arwo mark:ka.
W.	1899	3,312	19,230
„	1900	10,183	21,325
„	1901	6,559	15,865
„	1902	10,223	24,539
„	1903	11,697	25,258
„	1904	14,157	30,452
„	1905	14,693	30,239
„	1906	22,563	43,877
ö	1907	30,444	62,755
„	1908	66,522	98,615

Kuten nämä luwut osottawat on kirjastoissa olewain niteiden luku kaswanut läheś 10 wuotis ajalla kaksinkymmenkertaisesti ja niiden arwo myös monin kertaisesti. Mutta kun toisella puolen ottaa huomioon yhdistyksien luwun lisääntymisen tuolla ajalla, niin ei summaa eikä kaswua läheskään woi wielä pitää ilahduttawana. Yhdistyksien lukumäärä mainitulla ajanjaksolla oli lisääntynyt seuraawasti: w. 1899—64; w. 1900 69 *); w. 1901—34; w. 1902—41; w. 1903—66; w. 1904—99; w. 1905—177; w. 1906—937; w. 1907—1,156 ja w. 1908—1,127 yhdistystä. Jos tarkastamme kutakin yhdistystä kohti eri wuosina tulewaa keskimääräistä kirjaston arwoa, niin saamme nähdä lukuja, jotka owat kajkkea muuta kuin tyydyttäwiä. Kun w. 1899 64 yhdistyksen kirjastojen yhteinen arwo teki 19,230 markkaa, niin tulee siitä keskimääräinen kirjaston arwo 300 mk. Mutta sikäli kuin yhdistyksien lukumäärä lisääntyy, alenee kirjastojen keskiarwo. Se näet oli w. 1905—170 mk. w. 1906—46 mk., w. 1907—50 mk. ja w. 1908—86 mk. Tästä näkyy, että kun w. 1899 keskiarwo oli 300, niin oli se w. 1906 wain 46 markkaa. Woiko sanoa, että kirjastot, joiden arwo on 46 mk ja siitä allekin woiwat enää wastata kirjaston wähimpiäkään waatimuksia. Eipä suinkaan!

Mutta on tässä olemassa wastapuolensakin. On otettawa huomioon ensiksi että kymmenkunta wuotta sitten perustetut yhdistykset oliwat kaupunki yhdistyksiä, joiden warallisuus kohta lisääntyi yksinpä porwarillistenkin taholta suodun awustuksen kautta. Toiseksi myöhemmin perustetut yhdistykset owat suurimmaksi osaksi maaseutuyhdistyksiä joiden warat owat ja pysywätkin useiden wuosien ajan niukkoina. Myös on ilahduttawana ilmiönä mainittawa, että sikäli kuin maaseutuyhdistykset owat päässeet jaloilleen, owat ne koettaneet uhrata kirjallisuuteenkin ja sanomalehdistöön ropojaan waikkei niin runsaassa määrässä kuin olisi ollut suotawa. Siitä seikasta että maalaisyhdistykset owat wähin kiinnittäneet huomiotaan kirjastoihinkin osoittawat luwut puolutetilastossa wuodesta 1906 lähtien Kun w. 1906 kirjaston käsikeimäärämen arwo oli 46 mk. niin w. 1908 se jo nousi 86 markkaan. Se on merkki kehityksestä — waikkapa hitaammastakin — eteenpäin.

*) W. 1899—1900 tilastoon on otettu myös puolueen ulkopuolella olleet yhdistykset.

Mitä tämän waalipiirin oloihin tulee tässä suhteessa, niin asema on melkein samanlainen, ellei hiukan parempikin keskimäärin kuin muualla. Waalipiirimme 135 yhdistyksessä on kirjastoissa niteitä yhteensä 9,022 ja niiden arwo 18,434 mk. eli siis keskimäärin 136 mk. kirjastoa kohti. On muutamia yhdistyksiä, joiden kirjaston arwo on wain muutamissa tymmenissä markoissa esim. Kaijalan t. yn. 4, Kymin Hurukselan t. yn. 10, Luumäen Taawetin t. yn. kirjasto 6 mk. j. n. e. Tämän ohella on suuri joukko yhdistyksiä, joilla ei ole lainkaan, sen mukaan kuin puoluetilastosta käy selwille, kirjastoja. Esimerkkeinä mainittakoon Johanneksen t. y., Kymin Popinniemen, Lappeen Ruttoisten ja Lamposaaren, Pulsan, Miehikkälän Sainikkalan ja Pitkäkosken, Pyhtään Hirwikosken ja Swartbackan, Sippolan k. k., Ruotin t. y. j. n. e. Onpa waalipiirissämme yhdistyksiä, joilla ei ole lukusaliakaan ja joille ei tule yhtään puoluelehteä. Mutta näitä ei toki kuitenkaan ole warsin paljon. Mipäänsä, kuten sanoimme, owat tämän waalipiirin työwäen järjestöt uhranneet keskimäärin runsaammin kirjastoihin waroja kuin mitä tilasto koko maasta osoittaa.

Mutta tämä ei wielä ole läheskään tyydyttäwä. Meidän tulee päästä siihen, että jokaiseen yhdistykseen saadaan sellainen kirjasto joka kaikin puolin tyydyttää walistushaluisen työwäestön tarpeita ja waatimuksia. Myöskin niiden yhdistysten, joilla jo on kirjastoja, tulee niiden hywäksi uhrata warojaan saadakseen ne hywään kuntoon. Huonolla kirjastolla ei ole juuri mitään wirkaa, mutta sitäwastoin hywän, monipuolisen ja arwokkaan kirjaston waikutus on suuremmoinen. Pidettäköön mielessä se, että kirjastoon uhratut warat eiwät koskaan mene hukkaan, waan kantawat aina runsaan sadon.

Puolueemme järjestöt, yhdistykset, ammattiosastot j. n. e. ottakaa tämä kysymys aiwan ensitilassa kokouksissanne käsitettäwäksi ja tehkää kaiken woitawanne warojen hankkimiseksi — ellei niitä jo entuudestaan ole — kirjastojemme kuntoon saamiseksi. Olemme wakuutettuja siitä, että jokainen järjestö puolueosasto tai yhdistys woi laittaa itselleen kunnollisen kirjaston, jos wain on wähinkin tahtoa uhrata tämän tärkeän asian hywäksi. Toiwomme, että järjestöt ottawat tämän asian — warsinkin aikana sellaisena kuin nyt — wakawan harkintansa alaiseksi, eiwätkä jätä sitä tahallisessa huolimattomuudessa lepäämään.

Wiipuri, 30 p. heinäkuuta 1910.

Waatii laajennettuja oikeuksia.

Kenraalikuwernööri on lähettänyt senaatille seuraawan kirjelmän:

Tarkastaessani senaatin huhtikuun 19 p:nä 1909 antamaa Suomen rautatiehallituksen ohjesääntöä, en woinut olla kiinnittämättä huomiotani siihen seikkaan, että tämän ohjesäännön 59 pykälään on sowitettu koko joukko waatimuksia niiden henkilöiden pätewyyden suhteen, jotka hoitawat yhtä tahi toista wirkaa rautatiellä. Ottaen huomioon, että näiden henkilöiden wirkaan nimittämisen toimittaa woimassa olewan asetuksen mukaan senaatti Suomen kenraalikuwernöörin suostumuksella, minä omasta puolestani en woi tunnustaa oikeaksi, että itse säännöttelyn mainittujen henkilöiden pätewyydestä senaatti yksin antaa ilman maan ylipäällikön ennakkosuostumusta. Tähän katsoen pyydän senaattia ottamaan uudelleen tarkastettawakseen kysymyksen yllä mainittujen henkilöiden pätewyyttä koskewista määräyksistä sekä sitte ilmoittamaan minulle tuloksista.

Rajankäynti Suomen ja keisarikunnan wälillä.

Oloretsin kuwernementin ja Suomen wälillä elokuun 1 pnä alkawaan rajankäyntikomiteaan on Kuopion läänin kuwernööri määrännyt komisionimaamittari Paul Ehlomin ja Wiipurin läänin kuwernööri wenäjänkielen tulkiksi ylimääräisen kanslisti Pekka Jukisen. Oloretsin kuwernementin puolesta ottaa rajankäyntiin osaa nuorempi maamittari Jefremew. Maanomaiset tokoontuwat elokuun 1 pnä Maaskylan kylässä Salmin pitäjää. Kysymyksessä olewa raja käsittää Wiipurin ja Kuopion läänin sekä osan Oulun lääniä.

Kolera waara Suomessa.

Lääkintöhallitus on yhdessä waltionrautateitten w. t. ylilääkärin kanssa päättänyt, että kolerawaunuja ei nyttemmin enää niinkuin aikaisemmin kolerawaaran uhatessa on ollut laita, liitetä seuraamaan junia. Sen sijaan sijoitetaan kolerawaunuja seuraawiin paikkoihin: Pietariin 2, Schuwalowoon, Walkeasaareen, Ollilaan, Kuokkalaan, Terijoelle ja Perkjärwelle 1 waunu kuhunkin; Wiipuriin 2, Antreaan, Sortawalaan, Elisenwaaraan, Simolaan, Kouwolaan Riihimäelle ja Kerawalle kuhunkin 1 waunu sekä Helsinkiin 5 waunua. Sairaanhoitajattaria tulee olemaan kaikissa matkustajajunissa, jotka saapuwat idästäpäin Wiipuriin sekä Imatralle je Sortawalaan menewissä junissa. Lisäksi sijoitetaan muutamia sairaanhoitajattaria Simolaan, Kouwolaan ja Riihimäelle.

Lääkintöhallitus on päättänyt, että kolerasairaalat owat awattawat Riihimäellä, Elisenwaarassa, Käkisalmessa ja Sortawalassa sekä määrännyt kolerasairaalalääkäreiksi Riihimäelle lääket. kand. [illegible] wastjernan, Elisenwaaraan lääket. lisensiaatti E. Inbergin, Käkisalmeen kaupungin lääkäri E. Luukkosen, Sortawalaan kaupunginlääkäri G. Winterin.

Lääkintöhallitus on julaissut seuraawan warotuksen: Katsoen siihen että maahan tuodaan suuret määrät hedelmiä ja wihanneksia etelä-Wenäjältä missä kolera on laajalti lewinnyt, huomautetaan yleisölle siitä waarasta mikä uhkaa syötäessä koleraseudulta peräisin olewia hedelmiä ja wihanneksia. Waikka keitetyt hedelmät on pidettäwä waarattomina niin tuottaa kuitenkin niiden käsittelemisen ennen keittämistä waaran että tällöin joutuu koleratartuntaa ruumiiseen ja synnyttää koleran.

Painowapauden kuristaminen.

Turun kaupunginwiskaali H. Nordforsille lähettämässä kirjelmässä on painoylihallitus waatinut että Sosialistin kirjapainon faktori K. A. Heimo asetettaisiin syytteeseen siitä että samassa kirjapainossa ilman painoylihallituksen lupaa on painettu Wapaa ajatus nimistä lehteä. Juttu oli eilen esillä Turun raastuwanoikeudessa mutta lykättiin wastaajan pyynnöstä kirjallisen wastineen antamista warten tulewan elokuun 19 päiwään.

— **Osakeyhtiöt.** Wapaaherra ylitirehtööri Ernst Wrede y. m. owat anoneet wahwistusta Kemijoensuu O. Y. nimisen yhtiön säännöille. Yhtiön tarkotuksena on ostaa puutawaroita Kemin ja Tornion wesireittien warsilla olewista kruunumetsistä ja sahauttaa niitä. Yhtiön kotipaikkana on Helsingin kaupunki ja on sen pääoma 2 ja puoli miljoonaa, mutta woidaan korottaa 5 miljoonaan markkaan.

Eräs huomattawa ennakkopäätös.

Jisalmen kuntalaiset päättiwät kuntakokouksessa wiime marrask. 22 p:nä jättää huomioonottamatta useitten kunnan kansakoulujen opettajain esityksen erinäisten koulujen luokkahuoneissa suoritettawien järjestystehtäwien kuten puhdistamisen ja lämmittämisen siirtämisestä heidän ja koulujen oppilasten hoidosta kunnan puolesta suoritettawaksi. Tähän kuntakokouksen päätökseen tyytymättöminä walittiwat puheena olewan asian kannattajat kuwernöörinwirastoon anoen kumottawaksi mainitun kuntakokouksen päätöksen ja waatien, että Jisalmen kunta welwotettaisiin sopiwalla tawalla pitämään huolta kouluhuoneiden puhdistamisesta ja lämmittämisestä, koska walituksenalaiseen päätökseen sisältyy sellainen lakiin perustumaton periaate, että koulujen opettajat ja oppilaat olisiwat welwolliset sanotuista tehtäwistä huolehtimaan.

Walituksen johdosta owat siihen osaa ottamattomat Jisalmen kuntalaiset antaneet waaditun selityksen, jossa on lausuttu, että Jisalmen kunnassa on totuttu siihen, että koulujen oppilaat wuorotellen pitäwät huolta puheenalaisten järjestystehtäwien suorittamisesta asianomaisen opettajan walwonnan alaisena, mikä tapa selityksen antajain mielestä olisikin warsin hywäksyttäwä siltä kannalta katsoen, etteiwät lapset wieraantuisi käytännöllisista tehtäwistä, jota paitsi sellaisen menettelyn olisi katsottawa olewan 11 p. toukok. 1866 kansakoulutoimen järjestämisestä annetun arm. asetuksen 121 §:n mukaista, mihin nähden ja kun eräät kansakoulujen erikoistuntijatkin owat sitä mieltä, että kysymyksessä olewan laatuisten asiain järjestäminen on jätettäwä paikkakuntalaisten itsensä harkittawaksi ja koska olisi aiwan sopimatonta, että opettajat ryhtywät estämään lapsia suorittamasta töitä, joissa heidän päinwastoin olisi heitä opastettawa, selityksen antajat owat pyytäneet kuwernööriä hylkäämään walituksen.

Kuwernööri on katsonut, että koska kansakouluhuoneustojen lämmittämisen, lakasemisen tai pesemisen ei woida katsoa asetuksen mukaisesti kuuluwan kansakoulunopettajan tai oppilaiden welwollisuuteen, waan sellaiset tehtäwät owat toimitettawat kunnan kustannuksella, on Kuopion läänin kuwernööri hywäksynyt walituksen ja kumonnut walituksenalaisen päätöksen ja welwottanutkunnan tästedes pitämään huolta puheenaolewien lämmittämis- ja puhdistustehtäwien toimittamisesta.

Tyytymättömänä tähän kuwernöörin päätökseen on Jisalmen kunnan esimies kunnan waltuuttamana walittanut senaattiin kuwernöörin päätöksestä ja anonut sitä kumottawaksi.

Se niskoittelewa rautatieherra.

Rautatiehallituksen lausunto senaatille.

Kuten aikaisemmin olemme kertoneet, kieltäytyi ensimäisen piirin piiripäällikkö Edward Degerholm jättämästä piirihallinnon käsiteltäwäksi erinäisiä asioita.

Rautatiehallitus lähetti asian johdosta kirjelmän senaatin kulkulaitostoimituskunnalle. Kirjelmässään senaatille rautatiehallitus esittää seuraawaa:

Piiripäällikkö Degerholm on kirjelmässään 15 pnä kesäkuuta esittänyt, ettei hän woimassa olewasta johtosäännöstä ole woinut hawaita, että yksityiset tirehtöörit owat oikeutetut piirihallinnolle lähettämään lähetepäätöksiä ja muita käskyjä, waan että piirihallinnot owat rautatiehallituksen eikä sen yksityisten jäsenten alaisia.

Kun piiripäällikkö Degerholm on kieltäytynyt noudattamasta rautatiehallituksen käskyjä ja saanut aikaan keskeytyksen asioiden säännönmukaisessa järjestyksessä, on rautatiehallitus johtosäännön 79 pykälän mukaan pidättänyt Degerholmin kesäkuun 20 p:wästä alkain wirantoimituksesta ja määrännyt piiripäällikön tointa hoitamaan 1:sen piirin konetirehtöörin apulaisen K. K. Tryggin.

Että yksityisillä tirehtööreillä on oikeus waatia lausuntoja piirihallinnoilta, käy selwille johtosäännön 25 pykälän wiimeisestä kohdasta, jossa tästä nimenomaan säädetään. Eikä tätä kumoa johtosäännön 42 pykälä, joka sisältää piirihallintojen tehtäwät. Tämä myöskin käy selwille, kun werrataan 13 pnä syyskuuta 1892 annetun järjestyssäännön 131 pykälää. Jos piiripäällikkö Degerholmin mielipide hywäksyttäisiin, täytyisi tirehtöörien esittää useimmat asiat rautatiehallitukselle kaksi kertaa.

Sen sijaan, että piiripäällikkö Degerholm olisi noudattanut rautatiehallituksen osennusta ja walittanut siitä asianomaiseen paikkaan, on hän wirkakirjelmällä ilmottanut, ettei hän woi noudattaa rautatiehallituksen käskyjä. Tällainen menettely on kurinpitorikos, ja on Degerholm sen tehnyt wirkamiehenä, jolla rautatiehallinnossa on sangen korkea asema, joten hän kokonaan on järkyttänyt rautatiehallituksen auktoriteetin ja kurinpidon rautateiden sangen runsaslukuisen wirkamiehistön keskuudessa.

Kun rautatiehallitus on sitä mieltä, että piiripäällikkö Degerholmia on edelläolewasta mitä ankarimmin moitittawa, mutta kun rautatiehallitus 7 pnä toukok. 1903 annetun asetuksen 24 pykälän mukaan ei liene oikeutettu määräämään wirkamiehelle, jonka nimittäminen kuuluu senaatille, suurempaa rangaistusta kuin warotuksen, saa rautatiehallitus jättää asian kulkulaitostoimituskunnalle niihin toimenpiteisiin ryhtymiseksi kuin se katsoo syytä olewan.

Herra Degerholmin selitys kulkulaitostoimituskunnalle.

Pyydetyssä selityksessä piiripäällikkö Degerholm lausuu, että rautatiehallituksen ohjesäännön 42 pykälässä 19 p:ltä huhtik. 1909 käy kyllin hywin selwille, että piirihallinto on rautatiehallituksen, eikä sen yksityisten jäsenten alainen, jotka owat ainoastaan osastopäälliköitä ja owat siis oikeutettu ainoastaan alaisiltaan wirkamiehiltä waatimaan lausuntoja. Tämä tulkitseminen saa tukea wiimeksi mainitun asetuksen 45 pykälästä, joka säätää, että piirihallinnolle tulewat asiat, jotka eiwät johtosäännön 42 pykälän mukaan tule kokoontuneen piirihallinnon käsiteltäwäksi, ratkaisee asianomainen osaston päällikkö. Rautatiehallituksen wiittaama 26 pykälä ei suinkaan anna tirehtööreille mitään waltaa piirihallintojen yli, waan tulee piirihallinnon aina saada tietää, mihin toimenpiteisiin hänen osastonsa päällikkö on ryhtynyt.

Lopuksi herra Degerholm lausuu, ettei hänen tarkotuksensa kirjeellä 15 pnä kesäkuuta ollut uhmailla rautatiehallitusta wastaan, waan katsoi hän, että rautatiehallituksen menettely ei ollut sopusoinnussa johtosäännön kanssa ja että hän tahtoi pysyä oikeaksi hawaitsemallaan kannalla. Päätirehtöörin käskystä hra Degerholm saapui hänen luokseen ja ilmotti olewansa walmis noudattamaan rautatiehallituksen käskyä edellytyksellä, että rautatiehallitus wiipymättä kääntyy kulkulaitostoimituskunnan puoleen ja että päätirehtööri käyttää waikutuswaltaansa asian ratkaisemiseksi kiireellisenä.

Rautatiehallitus edellä kerrotusta selityksestä

wiranomaisilta. Minittu pykälä on ottaa tirehtöörille wallan waatia selityksiä ja tietoja asioissa kaikilta rautatiehallituksen wirkamiehiltä ja wiranomaisilt. Minittu pykälä on otettu juuri rautatiehallituksen esityksestä, joten se on täysin pätewä sitä tulkitsemaan ja on se niin selwä, ettei sitä muulla tawalla woi tulkita. Lopuksi mainittakoon, että päätirehtööri on 7 pnä toukokuuta 1903 annetun asetuksen 2 pykälän wiimeisen kohdan mukaan oikeutettu asianomaisille tirehtööreille jättämään ilman esitystä ratkaistawiksi erityisiä wähempiarwoisia kysymyksiä. Jos nyt piiripäällikkö Degerholmin selitys hywäksytään, olisiwat tirehtöörit pakotetut näissä asioissa, jos tahtowat saada piirihallintojen lausuntoja, esittämään ne rautatiehallitukselle.

— **Papulan kassanwarkaus.** **Eilisiwän poliisin onnistui keskiwiikko-iltana wangita Saimaan kanawan warrella puotipoika Tauskasen, joka kaikennäköisyyden mukaan oli syyllinen Latonin puodissa tapahtuneeseen suureen kassanwarkauteen. Poika on tunnustanut warkauden tehneensä.**

— **Hirttäytymällä** **surmata itsensä yritti eilistä wastaan yöllä eräs nainen, joka sairastaa juoppohulluuttaa ja oli — päihtynyt kun taas oli — otettu toiseen poliisiwartiokonttoriin „warjoon". Hänet saatiin kuitenkin estetyksi yrityksessään. Kun hän aamulla oli selwinnyt, wietiin hän kotiinsa.**

— **Eilisen myrskyn tuhoja.** Wiime sunnuntaina upposi Huusniemen luona silloisen kowan tuulen wallitessa toiminimi Salwesenin omistama kimpilastissa olewa lotja „Koskelo". Koko wiikon oli sitten kahden lotjan ja suuren keräysweneen kanssa kerätty kimpejä kokoon pitkin rantoja. Mutta eilisessä kowassa tuulessa klo 9 ja 10 wälillä aamulla rupesikin tuuli työntämään molempia jo melkein täyteen kerätyitä lotjia rantaan. Toinen lotjista, jolla oli ankkuri, selwisi kuitenkin pälkähästä, ja wei hinaaja-alus sen Terwaniemen suo, jaan, mutta toisen samoinkuin keräysweneenkin työnsi tuuli kiwikolle juuri kaupungin uimahuoneen päähän, jossa se kallistui ja täyttyi wedellä, samalla kun osa lastista wieri weteen. Kimmit wahingoittuwat wedessä, ja kun ne nyt wielä uudestaan kastuwat, huononewat ne yhä.

Samoin oli eilen ankkurissa wähän etempänä samasta rannasta toiminimi Gutzeit & C:n omistama puutawaralastissa olewa, Kotkaan menewä lotja. Senkin työnsi tuuli ankkurista huolimatta rantakiwikolle, jossa se kallistui ja oli jo saamaisillaan wettä sisäänsä, kun hinaajalus „Selma" joutui paikalle ja pelasti sen hinaamalla etemmä selälle.

Rakkausmurhenäytelmä Helsingissä.

Torstaina päiwällä lopetti Helsingissä Wuorikadun 4:ssä päiwänsä 17-wuotinen neiti Aino Lempi Bergström ampumalla rewolwerilla päähän.

Edellisenä iltana oli neiti B. ollut yhdessä erään ystäwänsä S. Ahrenbergin kanssa, joka hänelle ilmoitti, että heidän suhteensa oli loppuneet.

Torstaina klo 12 päiwällä oli neiti B. ollut jälleen hra A:n kanssa tämän asunnossa. Täällä hra A. toisti, mitä edellisenä iltana oli sanonut ilmoittaen syyksi sen, että neiti B. olisi liian wapaasti seurustellut muiden herrojen kanssa.

Klo 2 aikaan oli hra A. lähtenyt työhönsä ati B:n jäädessä itkien hänen asuntoonsa.

Kun hra A. klo 7 aikaan illalla saapui kotiaan, makasi nti B werissään lattialla sohwan wieressä. Hän oli ampunut itseään oikeaan korwaan ja kuula oli läwistänyt pään. Näytäwästitiin seurasi kuolema heti.

Herra A oli tutustunut nti B:hen helluntaina ulkoilussa tänä wuonna ja lienee ollut hänen kanssaan salaa kihlois'a. Rewolweriy, jolla nti B. surmasi itsensä, oli hän ottanut hra A:n pöydän laadasta.

Taipalsaaren ryöstömurha.

Lääkintölaillisen katselmuksen äskettäin Taipalsaaren pitäjän Kirwesniemen kylässä murhatun puutawaraliikkeen harjottaja Aksel Wesalaisen ruumiista toimitti tk. 28 pnä piirilääkäri Hällström. Tarkastuksessa käwi selwille, että ainakin 4 luotia rewolwerilla oli wainajaan ammuttu, nim. 1 selkään, mikä oli pysähtynyt wasemmalle puolen rinnan alle ja minkä poliisit jo oliwat pois ottaneet, toinen oikean korwan taakse, mikä osittain wikuuttaen pääluuta oli pysähtynyt samalle puolen kaulaan, kolmas wasempaan alkapäähän, mitkä molemmat haawoista löydettiin, neljäs wasempaan poskeen, joka nähtäwästi oli tullut ulos oikean korwan juuresta. Pääonteloon eiwät luoditol leet menneet. Sitäpaitsi oli luoditreikiä oikeassa käsiwarressa ja wasemmassa kädessä. Nämä luultawasti owat syntyneet siitä, että wainaja on käsillään koittanut itseään suojella. Ampumahaawat, paitsi ne jotka owat päässä, owat waarattomia. Päässä olewien takiakin olisi murhattu wielä jonkun aikaa woinut elää ainakin siksi, että olisi woinut antaa tietoa murhaajasta. Puukonhaawat, ne oliwat, ne jotka hengen heti oliwat ottaneet. Ja, kuten jo alusta alkaen on epäilty, on nähtäwästi wainajaa ensin ammuttu ja kun sillä ei ole henki heti lähtenyt, on murhatyö puukolla täydennetty. Puukonhaawa, se mikä on selässä, on läwistänyt wasemman keuhkon ja ylettymättä kuitenkaan sydämeen. Rinnassa oikealla puolen on 3 puukonhaawaa, joista yksi on läwistänyt keuhkon. Nämä ne owat, jotka hengen heti owat wieneet ja owat rinnassa olewat tehty perin petomaisella tawalla. Puukko on nähtäwästi ollut kääntöpääweitsi ja on samaan reikään weistä useampia kertoja syöstty.

Murhasta epäluulonalaisena wangittu Antti Oikkonen oli hänkin tuotu ruumista katsomaan, tarkotuksella saada häntä siten masentaa, mutta hän sitä waan tyynenä ja kylmänä katseli. Kuitenkin saapuwilla olewat henkilöt huomasiwat hänessä poislähtiessään perin tuskallisia ilmeitä.

Poliisilla oli mukana Oikkosen taskusta otettu weitsi ja näyttää haawat tehdyn sillä weitsellä.

— **Siweellisyysrikos.** **Sakkolan Röykkylän kylässä tapahtui t. k. 22 pnä taas yksi noita suurinta siweellisiä mädännäisyyttä osoittawia tekoja, joista tämä wuosi on tullut surullisen ja pelottawan kuulutsaksi. Wuokralaisenpoika 17-wuotias Nikolai Kurikka houkutteli erään 5-wuotiaan tytön metsään, jossa raiskasi hänet.**

Asia tuli kuitenkin ilmi ja poika wangittiin. Hän on tunnustanut tekonsa.

Lääkäri, joka tarkasti tytön, on todistanut raiskauksen tapahtuneen. Tyttö on sairaana, mutta lääkärin lausunnon mukaan woiwat wammat parantua.

— **Ukkosen tuhotöitä Jaakkimassa.** Torstai-iltana iski salama Jaakkiman pitäjän Oppolan kylässä talollisen Juho Saikkosen tupaan uuninpiipun kautta ja tappoi Saikkosen 49 wuoden wanhan waimon Annan.

Heidän kahteen alaikäiseen poikaansa iski salama myöskin. He eiwät kuolleet, mutta owat heikkoina sairaina. — Toinen pojista on salaman iskun johdosta kadottanut kokonaan näkönsä.

Poikaset saatettiin Sortawalan sairashuoneeseen.

Salaman isku sai rakennuksen niin kowasti tärisemään että tuwan ikkunat meniwät säpäleiksi.

— **Kasakat häirinneet yörauhaa.** Wiime keskiwiikon wastaisena yönä klo 2 aikaan yritti kaksi kasakkaa tunkeutua huwilaan n:o 60 Töölössä jyskytellen owia sisäänpäästäkseen sekä pyytäen paperosseja. Sisällä olewat lapset warsinkin säikähtiwät tietysti kowin jyskeestä. Lopulta heittiwät rauhanhäiritsijät kuitenkin yrityksensä, kun huomasiwat owien kestäwän heidän ponnistuksensa ja pelkäsiwät poliisien paikalle saapuwan. — Harwinaista ei kuulu olewan, että kasakat iltahuudon jälkeen hiipiwät ikkunoista ulos seikkailu- ja häiriöntekoretkille.

— **Löydetty Imatran uhri.** **Kesäkuun 7 pnä löydettiin Imatran putouksen fillan pylwääseen kiinnitettynä Pietarsaaren nimismiehen leipurinsäälli Juho Wiktor Hokkaselle Purmon pitäjästä 10 pnä wiime toukokuuta antama matkakirja ja paperosskiaatikosta rewitty kansi, mihin oli kirjoitettu: „Wiimeinen terwehdys. En jaksa enään kärsiä. Terwe weljet!"**

Tämä löytö ei kuitenkaan antanut aihetta sen enempiin epäilyksiin, kun ketään ei tiedetty sillalta Imatraan hyppänneeksi, ja niin otaksuttiin tässä olewan wain karkean ja wähemmän sopiwan pilan kysymyksessä.

Kuitenkin löydettiin, kuten olemme jo kertoneet, wiime sunnuntaina Kyyrönkosken alapuolella olewan saaren rannasta mätänemistilassa olewa miehen ruumis, jonka watteiden taskusta löytyi paperilappu, mihin oli kirjoitettu: Juho Hokkanen. Löydöstä on nyt käynyt selwille, että Hokkanen, joka oli kiinnittänyt lapun sillanpylwääseen, on todeksi ettinyt surmansa Imatran kuohuista.

— **Nuoreua rikosten tielle.** — Wiipurin pitäjän Kangasrannasta kertoi olewansa eräs Armas Komulaisesta itseään nimittäwä 13 wuotias poika. Hän tuli Lappeelle ja heti — warasti täällä kellon. Tulee kunnallisten wiranomaisten toimesta wietäwäksi kotipaikalleen. Sanoi näpistelleen kotipuolellaankin. **Kertoi päässeensä wiime kewännä kansaloulun toiselta luokalta. Ilmoitti olewan siellä Wiipurin esikaupungeissa useita satoja turmeltuneita lapsia.**

Eanu.

— **Kuolema lähellä.** **Tiistaina meni toiminimi Collinin Sawonlinnan konttorin rek ankkurissa olewan hunikuljetusin mastoon jotain lotkia irrottamaan. Joku suurempi alus kulki ohitse synnyttäen suuria aaltoja, jolloin heiluessa masto katkesi ja mies katkenneen maston kanssa putosi järween. Aikansa pulkoittuaan pääsi wihdoin wähissä hengin maalle.**

— **Uimamatkalla hukkunut.** Eilen aamulla hukkui Juustilan sulun yläpuolella uimamatkalla erään pietarilaisen kesäasukkaan Gudmanin 14-wuotias tyttö. Noin tunnin kuluttua saatiin tyttö ylös ja koetettiin lääkärin awulla saada henki palautetuksi, mutta ei onnistuttu.

— **Tappelu laiwalla.** **Höyrylaiwa Imatran kerkiwiikkona patoksissa Puumalasta Sawonlinnaan riitaantuiwat matkustajat keskenään, jolloin weljekset Heiskaset löiwät erästä Nilsiästä kotoisin olewaa talollista juomalasilla päähän. Lasi särkyi ja sirpaleet tunkeutuiwat lyödyn päähän. Sawonlinnaan saawuttua otti lääkäri Snellman parikymmentä lasiksappaletta päästä pois ja sitoi haawat. Lyöjät owat Sawonlinnan poliisin huostassa.**

— **70-wuotias wanhus ampunut haulikolla naista.** Wiime maanantaina päiwällä, kun waimo Emilia Kalliomäki Merikarwian Alakyläss ä meni erään samassa kyläss ä asuwan noin 70-wuoden ikäisen ja Järwi-Iiskiksi nimitetyn, Isak Koskinen-nimisen miehen asuntoon hakemaan kotiinsa lastaan, joka oli mainitun Järwi-Iiskin luona ollut hoidettawana, syntyi Järwi-Iiskin asunnossa ei aiwan tawallinen wälikohtaus, joka kuitenkin menee ilman erittäin waikeita seurauksia. Hoitopaikasta nim. ei tahdottu antaa lasta pois ennenkuin hoitomaksu oli suoritettu. Syntyi riita ja käsikähmä, jossa Järwi-Iiski kuitenkin joutui häwiön puolelle. Silloin tempasi häwiölle joutunut mies käteensä pyssyn ja ampui siinä olleen haulipanoksen naiseen. Haulit sattuiwat pääasiallisesti waimon sääriin, reisiin ja watsaankin. Pyssy lienee kumminkin ollut siksi kelwoton, ettei se mitään wakawampia wammoja aikaansaanut. Nainen wietiin lääkäriin joka sitoi haawat.

— **Wääriä ruplan rahoja** on ilmestynyt liikkeeseen Muolassa. Kauppias K. Stigelin kaupassa on parin wiikon sisällä yritetty waihtaa kolmea kappaletta huonosti walmistettuja, että tarkasti katsottuna huomaa että ne owat wääriä. Näyttää siltä kuin niitä walmistettaisiinkin Muolassa, wai lienewätkö ehkä Wenäjältä tänne joutuneet.

— **Tulipalo.** T. k. 28 p:nä aamulla paloi Walkealan pitäjän Sorsalan kyläss ä Matti Heinjoen talon asuinrakennus sammutusyrityksistä huolimatta perustuksiaan myöten. Rakennus lienee ollut wakuutettu Walkealan kunnan paloapuyhtiöss ä.

— **Laiwa törmännyt siltaan.** Kauppaneuwos C. F Pöndisen omistama rahtihöyryalus „Helwi", joka wiime maanantaina klo kuuden ajoissa i. p. läksi sekatawaralastissa Mikkelistä Saimaan wesistölle, törmäsi klo 10 i. p. Juurisalmella wasten siltaa, jolloin osa sillasta särkyi ja tärähdyksen waikutuksesta eräs sen lähellä ollut telefoonipylwäs kaatui, jotapaitsi alukseta itsestään katkesi kolme lankkua, niin että siihen wesirajan yläpuolelle tuli 1 ja puolen metrin pituinen aukko. Aamulla jatkoi alus matkaansa Anttolaan y. m. ja tulee sen kärsimä waurio matkan warrella korjattawaksi.

Syynä onnettomuuteen lienee ollut se, että miehistö oli „liikutetussa" tilassa. Kun „Helwi" ei huudattanut siltaa awattawaksi, lienee sen tarkotuksena ollut pysähtyä sillan tälle puolelle, warsinkin kun se oli määrä jättää Juurisalmelle tawaroita, mutta koneenkäyttäjä laskikin eteenpäin sillä seurauksella kuin edellä on sanottu.

— **Tapaturma rautatiellä** **sattui eilen aamulla. Kun Lappeenrannasta lähti matkustajajuna klo 7,20 ap., niin ei ehtinyt kuin puolen kilometriä asemalta, kun ajoi mökkläinen Anton Seppälä nimeläsä rataan yli menewää maantietä jääden junan alle sillä seurauksella, että mieheltä ruhjoutui wasen käsi ihan murskaksi sekä ylä osa ruumista myöskin samalta puolen. Lienee toiwotonta miehen henkiin jäännistä. Hewonen myöskin sai niin pahoja wammoja, että se täytyi lopettaa.**

Ylikäytäwällä ei kuulu olewan wahtia waikkakin on niin lähellä kaupunkia ja tawallisen runsaasti yliajoja.

— **Tapaturmia.** **Heinäkuorman päällä kaatui** toimemäntä A Tammela Wehkalahden Metsäkylästä saaden pahoja ruhjewammoja. Hän on nykyään kowin heikkona.

Wiime tiistaina sattui eräälle noin 14 w. ikäiselle pojalle Sydänmaan Utilla sellainen onnettomuus, että hän puuta kataessa loukkasi päässä poriste kohdosta niin pahasti, että oli tultawa Kouwolan sairashuoneelle sidottawaksi.

Samana päiwänä sidottiin Kouwolan sairashuoneella eräs nuorempi noin 4—5 w. ikäinen poika, jota warta oli potkaissut kaswoihin niin pahasti, että nenä oli melkein irti.

Wiime tiistaina kuoli Kouwolan sairashuoneella muuan Petter Nytkönen Walkealasta. Nytkönen oli joku aika sitten pudonnut heinäkuorman päällä hewosen ja kuorman wäliin ja siinä saanut sisäisiä wammoja, jotka weiwät hänet hautaan saakka.

Wenäjän lehdet.

Uusmalthusialaisten kongressi.

Haagistä sähkötetään eilen: Torstaina awattiin täällä uusmalthusialaisten kongressi („Federation universelle de la regeneration humaine"). Ensimäinen kongressi pidettiin Amsterdamissa w. 1879.

Liiton presidentti, rwa Dridalj-Wikeri esityksessään osoitti numeroilla, että liiton harjoittaman propagandan awulla on saatu aikaan, ettei maailmaan ole syntynyt 21 miljoonaa lasta warattomille ihmisille.

Belgialainen Wandengauth esitti, että Belgian papisto taistelee kaikilla keinoin liittoa wastaan.

Kongressi ehdottaa perustettawaksi liiton osastoja Wenäjälle ja Suomeen.

— **Dunman jäsen wangittu** Tambowissa on 10 kuukaudeksi wankeuteen suljettu ent. toisen waltakunnan duuman jäsen A. E. Kiselew. Hän oli pitänyt puheen 13 p:nä huhtikuuta w. 1907, josta tuomittu wankeus.

— **Glusserinjuttu.** **„Kijewski Mysli" lehdelle ilmoitetaan Tsherniko-wista: Starodubkin ja Tshernikowin piirioikeuksien yleisille syyttäjille on jätetty muutamien tietojen hankinta jutussa, joka koskee wiattomasti tuomittua Glusserin. Niku tällaiseen on lähtenyt sotaoikeudellisista piireistä. Kuten on kerrottu, tullaan Glusserin waimolle antamaan rahallista awustusta kassasta, josta yleensä awustetaan henkilöitä, jotka owat joutuneet kärsimään terroristisista teoista. Siis tämä toimenpide on selittäwä, että ne wiranomaiset, jotka aiheuttiwat Glusserin tuomion, tekiwät terroristisen teon, joka on tuomittawa. Saa nähdä joutuwatko wäärän tuomion antaneet edeswastuuseen?**

Pikku juttuja.

— **Suurin kesäjuhla ja kansanhuwit** tulee olemaan paikkakunnallamme huomenna, sunnuntaina kaupunginhaassa. Talikkalan Thöwäenyhdistys näet on nämä hommannut kiellettyjen arpajaisten tilalle oikein repäisewällä ohjelmalla. Juhlan ohjelmasta mainittakoon toweri Jussi Raition puhe. Urheilijoitakaan ei ole unohdettu. Urheilutilpailuja palkintoineen on järjestetty. Siis runsaasti kaupunginhaakaan huomenna!

Suomen Rautatieläisten Liiton Wiipurin piirin kokous pidetään huomenna sunnuntaina klo 11 ap. Nyt, jos koskaan, kun wihollinen on jo tähtäysasennossa liittoamme wastaan, on jokaisen jäsenen saawuttawa neuwottelemaan menettelytawoista, tulewia turman aikoja warten. Jäsenien olisi nyt jo aika suorittaa kaikki rästinä olewat jäsenmaksut.

Warat on wähissä ja sentähden on Wiip. työw. yhdist. Musiikkiwaliokunta päättänyt huomenna warojensa lisäämiseksi toimeenpanna suuret kansanhuwit Huusniemen saaressa, monipuolisella ohjelmalla, kuten ilm. osastossa ja painetuissa asiosissa tarkemmin näkyy. Etukäteen on tilattu kaunis ilma, mutta jos sade sattuisi, pidetään juhla työwäentalolla. Muistakaa siis saapua lukuisin joukoin juhlaan.

— **Oikaisua.** Wiime torstaina ollutta „Lapsi pudonnut" nimistä uutista on meitä pyydetty oikaisemaan siten, ettei lapsi, joka putosi, ollutkaan työmies Kannisen, waan Wannisen. Niinikään ei lapsen ikä ollut 7, waan 4 wuotta.

Huweja tänään:

Lihaniemen työwäenyhdistyksen tanssi-iltama. Alkaa klo 8 ip.

Huweja huomenna:

Karjalan esik. W. P K:n arpajaiset Susisaaressa klo 3 ip

Talikkalan T. Y:sen kesä- ja kansanjuhla Kaupunginhaassa klo 4 ip.

T. T. Y:sen huwitoimikunnan iltama talollaan klo 6 ip.

W. T. Y:n Musiikkiwaliokunnan kansanhuwit Huusniemensaaressa klo 3 ip

Yliweden T. Y:sen iltama omalla talollaan klo 6 ip.

Monrepoon W. P. K:n arpajaiset ja kansanhuwit Hattu-Tuomaan kentällä klo 3 ip

Kawantsaaren Nuorisoseuran kansanjuhla huoneustollaan klo 3 ip

Terwajoen „Työ"-osuuskunnan 5:s wuosijuhla klo 3 ip.

Lyytylän Repolan T. Y:sen iltama talolla

„Syvimmässä alamaisuudessa ja nöyryydessä käännyn Teidän Keisarillisen Majesteettiinne waltaistuimen puoleen tällä alamaisimmalla armonanomuksella ja pyydän, että minulle armossa suotaisiin sellainen eläke, jotta woisin, ei ainoastaan huonosti elää, waan saisin myös hankituksi siwistystä lapsilleni, joista erittäinkin S-niminen tyttäreni on korkeamman siwistyksen tarpeessa, kun hän on tullut jalkawaiwaiseksi, jommoiseksi hän on tullut oikeastaan Teidän Keisarillisen Majesteettinne tähden, siten kun minut Rawintoloitsija Uuno Sereniuksen syytteen johdosta 9 pnä kesäkuuta 1906 wangittiin ja seitsemän kuukautta kuritushuoneessa pidettiin, jolla ajalla heti wankilaan joudutuani tyttäreni jalka nyrjähti, ja kun ei ollut ketään, joka olisi isällisesti huolehtinut, jäi hän nilkuksi.

Lapseni äiti oli myös kuollut politiikan uhrina sitä ennen ollen sairaloinen, pelästyi hän kowasti suurlakon aikuisia kapinoitsijoita, kun kapinoitsijat ryöwäsiwät minulle uskotun Joutsenon nimismiehen arkisto nja siinä tilaisuudessa wangitsiwat ja kuljettiwat minut Lappeenrantaan, josta jo aikaisemmin olen tehnyt laajemmalta selkoa.

Taas se wangitseminen, joka tapahtui Uuno Sereniuksen syytteen johdosta, kohtasi minua aiwan wiattomasti ja pidän sen minulle tehtynä wääryytenä. Minä en tehnyt mitään rikosta, waan täytin ainoastaan Santarmipäällikköewersti Gieber von Greiffenkin ylikomennon alla Herra Kuwernööri Mjasojedoffin määräyksen Sereniusta 1903 wangitessa. Jos olisin kieltäytynyt, niin olisi rangaistu totteleman-tomuudesta ja wirkawirheestä Kuwernööriä wastaan.

Toiseksi anon nöyrimmästi, että minulle suotaisiin ylenemisoikeus sekä oikeus saada nimismiehen wirkoja, waikken olekaan suorittanut säädettyjä tutkintoja.

Minä olen joutunut semmoiseen asemaan Teidän Keisarillisen Majesteettinne ja Kenraalikuwernööri Bobrikoff-wainajan tähden, etten kelpaa yksityisten palwelukseen enkä ole tähänästisten hallitusmiesten aikana saanut waltion palwelusta.

Se 400markan wuotuinen apuraha, joka 10/23 huhtikuuta 1909 armossa minulle suotiin, on riittämätön elämiseen. Olen jo useita alamaisia anomuksia tehnyt, joilla olen Teidän Keisarillista Majesteettianne yli woimain waiwannut. Mutta eihän Teidän Keisarillisen Majesteettinne armollinen tahto liene, että minun, joka täytin Teidän Keisarillisen Majesteettinne ja Kenraalikuwernööri Bobrikoff-wainajan määräykset, siitä rangaistaisiin puutteella.

Näiden seikkain rohkaisemina ja nykyisen Kenraalikuwernöörin ohjeen mukaan wielä teen tämän alamaisen anomuksen ja myötäliitän papinkirjani ja y. m.

Pyhyen j. c. p.

Antti W. Ojanne.

Anomuksen lisäksi paitsi papinkirjaa on liitetty ansioluettelo, jossa luetellaan alkaen Ojanteen ylentämisellä jefreitarikfi sotawäessä, muina ansioina ne toimenpiteet, joita tämä herra on ollut „nöyrimmässä alamaisuudessa“ täyttämässä ja käsittäwät ne 14 siwua ansioluettelokaawassa.

Sellainen se nyt on se Ojanteen Antin preiwi H. M. Keisarille, josta amiraalisenaattorit kai antanewat lausuntonsa. Mikäli minusta on ennustajaksi, luulen minä ,että Antin ansiot tullaan korkeimmassa paikassa ottamaan huomioon amiraalien myötäwaikutuksella ja Antti pääsee entisiin oikeuksiinsa, nyt ensialuksi johonkin hywäpalkkaiseen nimismiehen wirkaan, josta sitten kun ansiot kaswawat, woi nousta waikka maaherraksi ja kilpailijaksi Ilmari Wuoriselle. Joka tapauksessa on niin, että hra Seyn ja nykyinen senaatti kaipaa juuri sellaisia miehiä kuin on Ojannen, miehiä sellaisia, jotka, jos eiwät tosin ole myyneet „sieluaän pirulle“, kuitenkin uskollisesti owat päättäneet elää tai kaatua nykyisen hallituksen ja sen mahtimiesten puolesta.

*

Yhtä häwytön kuin on Ojanteen ylempänä mainittu kirjelmä, yhtä häikäilemätön on sen tammisaarelaisen kauppias Iwan Pestrikoffin anomus, minkä tämä on äskettäin jättänyt kenraalipuwernöörille. Kauppias Pestrikoff anoo näet ei wähempää eikä enempää kuin 15,000 markkaa Suomen waltion waroista korwausta sen johdosta, että hän suurlakon jälkeen on kärsinyt tappioita sen johdosta että liikkeensä suurlakon jälkeen joutui yleisön boikotteerauksen esineeksi. Ja syynä boikotteerauksen on hänen oman ilmoituksensa mukaan ollut se, että hän on antanut santarmille asunnon. Tämä kauppias oli siis bobrikoffilaisten santarmien ystäwä ja tiettäwästi itsekin sen mukaan silloisen järjestelmän kannattaja. Kun kaupat eiwät enää ruwenneet rotsimaan — sillä tammisaarelaiset antoiwat hänen nähtäwästi aiwan rauhassa tehdä kauppaa santarmiensa ja aateweljiensä kanssa, — alkoi myöskin liike tuottaa wahinkoa. Ja kun kauppiaan mielestä juuri „tsuhnat“ owat „pahansuopaisuudellaan“ olleet tappion syynä, niin saakoot myös maksaa seurauksset. Tämän ajatus meiningin perusteella kai kauppiaamme onkin kääntynyt kenraalikuwernöörin puoleen. Kirjelmä ei kuitenkaan löytänyt paikkaansa hra Seyn paperikorissa, waan on se lähetetty herrojen senaatorien harkittawaksi ja ratkaistawaksi, jotka tulenewat kai sikäli myöntymään siihen, „mikäli waltion warat sen salliwat“.

Kauppias Pestrikoff on teollaan antanut ihanan esimerkin lukemattomille muille samanlaisille „wellokseille“, jotka samaten owat joutuneet, waikkakin ehkä toisessa suhteessa, „kärsimään“ suurlakon aikaisista tapauksista. Jos Pestrikoff anomuksessaan onnistun tulenewat hänen osakumppaninsa tienraiwaajalleen pyhyttämään kuolemattoman muistopatsaan. Ja senhän toki moinen teko ansaitseekin.

*

Ennen kuulumaton on myös ollut se waatimus, jonka äskettäin on kenraalikuwernööille esittänyt Suomen maalaisen armeijakunnan päällystö waatien 389 ruplan 50 kop. korwausta marraskuussa w. 1909 toimeennusta rautatiesiltojen wartiomisesta Wiipurin lähistössä, ylikulkupilettien walwonnasta y. m. Tämäkin anomus odottaa senaatissa ratkaisuaan.

Tämän jutun waiheet kai muistanee jokainen. Asia oli niin, että wenäläinen sotilaspäällystö omasta alotteestaan, omalla luwallaan ja kysymättä asiasta mitään suomalaisilta wiranomaisilta, määräsi eräänä kauniina päiwänä miehensä asestettuna wartioimaan ja „suojelemaan“ rautatiesiltojamme. Tuliwat siis aiwan kutsumattomina ja aiwan ilman pienintäkään aihetta. Joitakin rettelöitä näiden „wartiomiesten“ saapuminen aiheutti. Pidättiwäthän he muutamia siltojen ylikulkijoita ja oliwatpa ampua muuatta wenhekuntaa, josta waarasta asianomaiset suurella waiwalla pelastuiwat. Tällaisesta kutsumattomasta „wartiomisesta“ waatiiwat nyt waltiolta korwausta. Epäwarmaa on wielä maksaako senaatti. Jos tuollaiseen korwaus waatimukseen myönnytään merkitsee se sitä, että kohta aletaan waatia korwausta Suomeen sijoitettujen ja wasta sijoitettawien sotilasjoukkojen ylläpidosta. Yhtä johdonmukaisia waatimuksia olisiwat kumpikin. Mutta myöskin yhtä epäoikeutettuja.

Sapeli senaattoreille, jotka omalla luwallaan mässäilewät kukkarollamme, lie yhdentekewä millä tawoin waltiomme rahasto tyhjennetään, siirretäänkö se suuremmissa summissa suoraan keisarikunnan sotilasrahastoon, wai maksetaanko sillä täällä wenäläisten sotilasjoukkojen taholta esitettyjä laskuja ja korwauswaatimuksia.

Milloinkahan tuo peli loppunee?

Piste.

Wenäjältä

Tuokiokuwa.

Itäwallassa ilmestywä wenäläinen lehti „Prawda“ kirjoittaa:

On ikäänkuin Wenäjän lakeitten yläpuolella riippuisi suuri magneetti, joka pohjakerroksista wallanpitäjien joukkoon nostaa kaiken sen lian ja saastan, mitä Wenäjällä saattaa olla. Jo kauan siitä on loppuun suoritettu wastawallankumouksen ensimmäinen hyökkäys, ja tietämättömyyden, yllytyksen, aateliston, pappien, pimeän pikkuporwariston, pelästyneen talonpoikaiswäestön ja ostettawissa olewan kaupunkilaispohjasakon muodostamat mustasotniat owat menettäneet merkityksensä. Mutta jälelle on jäänyt wirkapaikkoihin kaikellaisia palkkasätyreitä, rappiolle joutuneita entisiä parempia ihmisiä, lurjuksia papinkaawussa, tekopyhiä weitsi taskuun kätkettynä, wäärinpelureita enwisten kaartinupseerien riweistä, syljettyjä ja halweksittuja olentoja, jotka oliwat ajetut pois entisistä toweripiireistään, roistot sielultaan ja sydämeltään. Kaikki nämä ihmiset owat nyt, hieman pestyinä ja kammattuina, asettuneet kaikkialle: waltakunnanduumaan, wankilawirkamiehistöön, poliisilaitokseen, rautateille. Ja samaan aikaan kun tarkastajasenaattorit matkustawat ympäri Wenäjää yrittäen ottaa kauluksesta intendenttejä, jotka owat warastaneet sotamiehiltä, tunkeutuu uusia tuhansia „isänmaan ystäwiä“ waltion talouden kaikkiin laitoksiin, wakawalla tarkoituksella rikastua Wenäjän waltiorahaston kustannuksella.

Julkisia werilöylyjä tosin ei enää panna toimeen. Taantumus on katsonut edullisemmaksi luopua niitä kannattamasta. Entiset pogromien johtajat owat siirtäneet toimi-alansa duumaan. Menettelytapa on muuttunut, pogroomeja harjoitetaan „hallinnollisen ja lainsäädännöllisen työn“ nimellä. Ja työtä riittää! Bessarabialaisen mustasotnialaisen Krupenskin johdolla duuma suoritti Suomen tappamisen. Entäs hallitsijawakuutukset ja walat? Wähätpä niistä! Waltakunnanneuwosto hylkäsi wapaudet, jotka duuma myönsi eräille Wenäjän lakkolaisille. Sinne meni lupaukset uskonnonwapaudesta! Wähänkö niitä lupauksia annettiin armon wuonna 1905. Mitäs niistä! Puolaa wastaan hyökätään laeilla, joilla yhä warmennetaan Puolan häwiö. Entäs yleisslaawilaisen ystäwyys? Se ei kuulu waltakunnan politiikkaan. Juutalaisia wainotaan, ajetaan heidät pois heidän entisiltä asuinpaikoiltaan, sairaat pois parantoloista. Koko waltiokoneisto on muutettu jättiläisloukoksi jolla kidutetaan „wierasjukuiset“ heimot. Ja tämän ajometsästyksen pääjohtaja, kaikkiwaltias ministeri, suurenmoisilla liikkeillä puhuu duumassa laillisuudesta sekä kansan itsetunnosta, nöyrän edustajajoukon kiljuessa täynnä isänmaallista innostusta . . .

Waltiowarkaat tilillä.

Wiime torstaina esitti pää-intendentti, kenraali Shwajew Pietari-Paawalin linnoituksen komendantille raporttia warten syytöspykälät, joitten mukaan tullaan syyttämään nykyään linnoituksessa säilytettäwiä waltiowarkaina olleita intendenttejä. Heitä syytetään yleensä wirantoimituksessa tekemistään kiskomisista omaksi edukseen, paitsi ewerstiluutnantti Whirdshikowskia, jota syytetään myöskin toimettomuudesta wirkatehtäwiään täytettäessä.

Torstai-aamuna tuotiin junalla Pietariin Helsingissä wangittu 22 armeijakunnan osasto-intendentti ewersti Dutow.

Samana aamuna tuotiin Pietariin Tambowista wangittu intendentti Glotow, joka tulee esiintymään jutussa nimineuwos Koreishia, kapt. Matsejewskia, kauppias Rubahinia wastaan todistajana. Jutun päätyttyä lähetetään Glotow takaisin Tambowiin.

Kun Pietari-Paawalin linnoituksen wankilassa ei tätä nykyä ole wapaita paikkoja kaikkia, säilytetään Dutowia ja Glotowia wäliaikaisesti komendanttihallituksessa.

Ewersti Glotowin tilalle Pietarin intendenttilaitoksen tawarawaraston päätarkastajan wirkaan oli nimitetty heti Glotowin wangitsemisen tapahduttua erikoisia tehtäwiä warten asetettu upseeri Pietarin piiri-intendenttihallituksessa, ewerstiluutnantti B. O. Faiwishewitsh. Kului 5—6 päiwää ja tällöin sai mainittu hallitus Kasanin piirisotaoikeuden tutkintotuomarilta kirjelmän, jossa esitettiin, että Faiwishewitsh olisi poistettawa paikastaan. Hänen paikkansa annettaankin toiselle. Häntä syytetään Kasanin tarkastuslautakunnan jutusta, jossa toimessaan hän ennen otti wastaan tilauksia Kasanin semstwolta Pietarin sotilaspiiriä warten.

Pietarin intendenttien keskuudessa on herättänyt suurta kummastusta näinä päiwinä saatu tieto yhden pää-intendenttihallituksen wirkamiehen karkaamisesta, nim. kapteeni A. K. Spisbahin, joka on komennettu weljeksen Brusnitshien tehtaalle saappaitten wastaanottoa warten. Tämä karkaaminen tuli aiwan sattumalta selwille.

Mainittu tehdas oli walmistettuaan määrätyn joukon saappaita, lähettänyt wastaanottajalle, kapteeni A. K. Spisbahille tiedon sekä esityksen saapua tehtaalle ja ryhtyä työhön. Kului muutama päiwä, mutta A. K. Spisbahia ei waan saapunut. Tämän wuoksi kääntyi tehdas pääintendenttihallituksen puoleen pyynnöllä saada sitten toinen wirkamies wastaanottamaan suoritetun tilauksen ja wasta tällöin sai hallitus tietää Spisbahin karkaamisesta. Paenneen sijalle lähetettiin esikuntakapteeni S. S. Barsuk, joka suorittikin saappaitten wastaanoton.

Kaikki etsiskelyt owat olleet turhia. Kerrotaan, että hän saatuaan kuulla intendenttien joukkowangitsemisista, katsoi parhaaksi matkustaa ulkomaille.

Mainitussa tehtaassa ollut kapteeni A. K. Spisbahin työhuone siellä olewine asiapapereineen on pantu takawarrikkoon tutkimuksia warten.

*

Kishinewistä sähkötetään, että senaattoritarkastuksen wirkamiehet owat tawanneet Benderin intendenttiwaraston hywässä kunnossa.

Omskista sähkötetään, että senaattoritarkastus on johtanut toimimaan 28 tarkastusta puodissa ja kauppiaitten asunnoissa. On tultu wakuutetuiksi, että waltion omaisuutta on ollut mystäwänä yksityisten kauppapuodeissa.

— **Suuria korwauksia suomalaiselle työmiehelle Amerikassa.** Newportin piirioikeus tuomitsi Oak Hill Coak & Mining Co:n maksamaan 38,625 markkaa wahingonkorwausta Emil Johnsonille saamistaan wammoista sanotun komppanian Klondike nimisessä kaiwannossa 24 p. kesäkuuta 1909.

Oikeudenkäynti alkoi w. k. 16 p. ja kesti 22 p. iltaan saakka. Johnsonin lakimiehenä toimi puoluetoweri Frederick Mains, Chikagosta, ja tulkkina J. W. Sarlund, Chikagosta. Oikeudenkäynti oli mitä kiiwainta, sillä komppanian lakimiehet oliwat Indianan etewimpiä, jotka aikoiwat painaa asian mystyyn tuossa tuokiossa. Mutta Frederik Mains suoriutui loistawasti kamppailussa ja osottautui taitawaksi alallaan. Jyry antoi päätöksensä 6 tunnin harkinnan jälkeen. Wieraitamiehiä kuulusteltiin parisen kymmentä. Tämä oikeusjuttu olikin ensimäinen niistä wiideestä, mitä samalla kertaa loukkaantuneet owat nostaneet, joista kaksi suomalaisia, Emil Johnsson ja Frank Nieminen. Loput eli kuusi asioista on sowittu wähäpätöisistä summista aina 2,500—11,250 markkaan, komppanian kätyrien wälityksellä.

Yksi miljoona Wenäjän juutalaisia siirtyy Australiaan.

Lontoosta sähkötetään eilen: „Jewish Chronicle“ lehti ilmoittaa, että Länsi-Australian hallitus käsittelee parhaillaan ehdotusta laajan maa-alueen hankkimisesta Länsi-Australiassa sinne aikowan siirtolan waralle. On nimittäin kyseessä, että noin miljoona Wenäjän juutalaisia tulee siirtymään sinne.

Kuten tiedetään, on Wenäjällä useillakin juutalaisperheillä sangen tukalat asumusolosuhteet.

— **Kolera Pietarissa.** Kaupungin terweyskomisioonin tiedonannon mukaan on wiimeisten 24 tunnin kuluessa (klo 12:sta t. k. 27 p. klo 12:sta 28 pnä) koleraan sairastunut jo ennemmin siihen sairastuneiden lisäksi 66 (edellisenä päiwänä 54), kuollut 27 (14), parantunut 6 (5); sairashuoneissa on 348 koleraan sairastunutta.

Paitsi näitä on sotiunut saman ajan kuluessa 58 koleraksi epäiltyä tapausta (edellisenä päiwänä 66). Ennemmin sattuneista koleraksi epäillyistä tapauksista on 3 päättynyt kuolemalla (edellis. päiwänä 5), 20 on parantunut (12). Sairaaloissa on jäljellä 213 koleraan sairastuneiksi epäilyä henkilöä.

Kaikkiaan on taudin ilmestymisestä lähtien siihen sairastunut 530, kuollut 150 ja parantunut 32.

„Liittolaisten“ keskuudessa.

Uudisteitu Wenäjän kansanliiton pääneuwosto, jonka tarkoituksena on taistelun käynti lääkäri A. J. Dubrowinia wastaan, on päättänyt awata Pietarissa ja maaseudulla mahdollisimman suuren joukon uusia osastoja, jotta tätä tietä piakkoin pidettäwällä liittolaisten kokouksella woisiwat hankita itselleen suuren äänimäärän ja estää lääkäri A. J. Dubrowinin ehdokkaitten pääsyn pääneuwostoon.

Uusien osastojen perustamissuunnitelman on, kuten kerrotaan, laatinut entinen taistelujärjestön päällikkö N. M. Juskewitsh Krakowskii, joka tuli tunnetuksi prof. Herzensteinin jutussa.

Mainä päiwinä on pääneuwoston toimesta awattu kaksi osastoa Pietariin. Ohdan kaupungin osaan toinen ja toinen, nimeltä rautatieläisten osast.

Perustawa kokous walitsi rautatieläisten osaston puheenjohtajaksi ja osaston johtokunnan jäseniksi henkilöitä, jotka eiwät koskaan ole palwelleet rautateillä. Siihen tuli walittua entisiä kuwernöörejä, ylioppilaita, kalakauppiaita y. m. kaikkiaan yhdeksän henkilöä.

Muuten olkoon tämän yhteydessä wielä mainittu, että niin perustajat kuin myöskin uuden osaston jäsenet, pääneuwoston jäsenet Sokolow, Baronow, Markow 2, Konowniitshin y. m. lähettiwät terwehdyssähkösanoman . . . pääneuwostolle lausuen siinä täyden tunnustuksen sen työlle. Siis toisin sanoen — sähköstanoman lähettäjät lähettiwät sen itselleen.

— **Jonkkowitarkastuksia ja wangitsemisia.** Tulasta sähkötetään 29 pnä heinäk. Santarmipoliisin määräyksestä on eri osissa kaupunkia toimeenpantu joukko kotitarkastuksia ja wangitsemisia. Kiellettyä kirjallisuutta on myöskin tawattu.

— **Karawajewin murhajuttu.** Jekaterinoslawista sähkötetään 1 k. 28 pnä. Tutkimus Karawajewin murhajutussa on päättynyt. Erikoisia toimia warten asetettu tutkintotuomari lopeitelee syytekirjelmässä, jonka hän tulee jättämään oleiselle syytäjälle. Huhujen mukaan on tutkimus osoittanut kaksi arwelut oikeaksi, arwelut, jotka oli asettu epäiltäwä henkilöä wastaan. Näin ollen tulee heidän syyteeseen paneminen aiwan warmaan piakkoin tapahtumaan.

— **Kazan suaneet odottaa hirsipuuta.** Podolian kuwernementin talonpojat Gorin, Golinskij, Strukowskij ja Walegurd oli wuonna 1908 Wiantissä wallitsemassa joukossa tuomittu kuolemanrangaistuksen yrittämästä kiitä, että oliwat ryöstöt kotituksessa Smerinkan kaupungin eräälle asukkaalle jollain raskaalla esineellä tuottaneet muutamia iskuja päähän, joista iskuista tämä oli myöhemmin kuollut. Tuomitut walittiwat.

Nyttemmin wasta wiime torstaina otettiin heidän waituksensa esille ylisotaoikeudessa. Waltus jätettiin huomioon ottamatta ja päätös päätettiin uusien tuomioistuimen, joka jo kaksi wuotta oliwat kuolemaan joka päiwä odotelleet, henki nyt wiedään.

— **Newan wesi.** Nowoje Wremjan mukaan on Pietarin kaupungin bakteriologi Jakowlew jättänyt kaupungin hallitukselle kertomuksen toimittamastaan Newan wedeen tutkimuksesta. Tulos oli aiwan odottamaton. Kaikkien näytteiden on hawaittu sisältäwän koleranwibrioneja. Tämän johdosta kokoontuu wesijohtokomitea ylimääräisen istuntoon, johon kutsutaan tunnettuja asiantuntijoita.

— **Rakettien tuhoyöt.** Orelista, heinäk. 28 pnä. Orelin piirissä owat kyyhkyse- munan kokoiset rakettiräjähdykset 5,000 hehtaaria wiljawainioita.

— **Itsemurha.** Pietaristo, heinäk. 29 pnä. Pankkikontorin omistaja G. Trapezinkow on tehnyt huwilassaan Sirelnossa itsemurhan. Konttori on suljettu sinetillä.

Ulkomailta.

— **Militaristisia tapoja.** Mainzissa Saksassa on herättänyt yleistä suuttumusta seuraawa tapaus. Eräs wahtisotilas ampui erästä poliisia, jonka sitten pari muuta sotilasta laahasi linnoitukseen, kun häntä ensin oli pidelty pahoin. Häntä ei wapautettu, waikkakin hän ilmaisi, kuka hän oli. Tapauksen johdosta tultanee waltiopäiwillä tekemään wälikysymys.

— **Waras.** Wiime tiistaina wangittiin Berlinissä erään waateusliikkeen isännöitsijä, joka oli kawaltanut 75,000 Saksan markkaa.

— **Norjan warustuksiin** äskettäin myönnetyistä 4 miljoonasta kr. puhuessaan laulun Norjan „Social-Demokraten“ m. m. seuraawa:

Mitä rahojen myöntämiseen yhteiskunta-taloudelliseen puoleen tulee, on edustuksta ilmeisestikin menetellyt kewytmielisesti. Maamme huokaa ulkomaalaisten laiwarahtusten taakan alla, laiminlyödään kaluneuwot siksi, ettei ole waroja uusiin tarpeenwaatimiin rautateihin, silloihin j. n. e. Muutkin tärkeät uudistukset saawat niinkään odottaa, kun menoarwio ei siedä korotusta. Kuinka näin ollen woidaan puolustaa miljoonien myöntämistä tuottamattomiin tarkoituksiin? Sellainen päätös sotii enemmistön etuja ja kansan terwettä järkeä wastaan. Se onkin epäilemättä omiaan wakuuttamaan kansaa siitä, että maan ohjat owat huonoissa käsissä ja että olojen muutos on wältämätön. Yleisö kyllä muistaa, että se puolue, joka tässä asiassa ajoi todellakin kansan parasta, oli sosialidemokratinen puolue.

— On siinä nyljetty työläisiä. — Amerikalaisen terästrustin wiimewuotinen woitto 657 ja puoli miljoonaa markkaa. Amerikalainen terästrusti on julaissut wiime liikewuoden tilikertomuksensa. Sen mukaan tekiwät trustin kokonaistulot 646 milj. dollaria, 160 miljoonaa enemmän kuin edellisenä wuonna. Puhdas woitto teki 131,491,413 dol., joka on 39,643,703 dollaria enemmän kuin edellisenä wuonna. Jako-osuuksina jaettiin etuoikeusosakkaille 25,219,677 dollaria ja perusosakkaille 20,832,100 dollaria, poistoiksi laskettiin 29,247,850 dollaria, 18,200,000 dollaria warattiin uutisrakennuksiin ja yli jäi wielä 15,354,528 dollaria. Tällaisia jättiläiswoittoja sai terästrusti huolimatta siitä, että sen tehtaat käyttiwät ainoastaan 75 prosentti käyttiwät ainoastaan 75 prosentti. Ja waikka tawarain hinta oli jokseenkin alhainen. Kotimaiset hinnat oliwat 14,3 prosentti. ja ulkomaiset hinnat 7,8 prosentti. edellisen wuoden hintoja pienemmät. Eikä teräsparonien tarwitse olla huolissaan läheisessä tulewaisuudessakaan, sillä liikewuoden lopussa oli trustilla tilauksia 5 tuhatta milj. kg. eli siis enemmän kuin Yhdyswaltain koko terästuotanto w. 1894. Kapitaalinen „luottamus markkinoihin“ on palannut eikä hallitus ryhtyne „hunnien“, kuten amerikkalainen kapitalistilehdistö kutsuu Europan itä-osista saapuneita työläisiä, waatimuksien mukaisesti trustien tulewaisuutta panemaan waaralle alttiiksi.

— Suomalaisen lakonrikkurin kohtalo Amerikassa. T. k. 5 pnä murhattiin Leadissa Amerikassa suomalainen, lakonrikkurina työskennellyt Matti Hjorth. Murhaaja, eräs toinen suomalainen pakeni.

— **Siirtolaisuus Ruotsissa.** Tilastollisen päätoimiston siirtolaisuutta käsittelewästä kertomuksesta käy selwille, että kuluman wuoden toisella neljännellä oli maasta muutto suurempi kuin ensimäisellä neljännellä.

Wiranomaisten tietojen mukaan on wuoden wiime neljännellä siirtynyt eri satamien kautta 8,047 ruotsalaista ja 2,125 sellaista, jotka owat matkustaneet Ruotsin kautta. Jos näihin lukuihin lisäämme edellisen wuosineljännellä numerot, niin tulee siirtolaisuus t. w. 6 ensimäisenä kuukautena 11,550 ruotsalaista ja 3,744 ulkomaalaista. Siitäpaitsi on Norjan kautta samaan aikaan siirtynyt 2,452 ruotsalaista. Siis yhteensä 14,002, joista miehiä 9,911 ja naisia 4,091.

— **Kapinako saksalaisilla sotaiwalla?** Wiime sunnuntaina saapui Kielin satamaan risteilijä „Blucher“, joka oli ollut muun laiwaston kanssa Norjan wesillä. Pian kuitenkin lähti „Blücher“ toisen risteilijän seuraamana satamasta ankkuroiden sen ulkopuolelle. Maanantaina huomasiwat työmiehet, että noin 60—80 matruusia wietiin wartioituna moihin. Risteilijällä piti kuuleman mukaan tapahtua kapina. Aheena huono ruoka. — Kielin wäestö on tapahtuman johdosta suuresti kiihtoisaan.

— Eräs ammatillinen woitto Turkissa. Turkin hallituksen ja Turkin parlamentin enemmistön esimerkin mukaan owat Salonikin wiranomaiset joku aika sitten yrittäneet tuhota työwäen ammatillisen liikkeen. He luuliwat sen tekewänsä siten, että saattoiwat tupakkatyöntekijäin ammatiliiton esitaisteilijat syytteeseen siitä, että oliwat sallineet alle 20 wuotisten henkilöitten liittyä ammattiyhdistyksen ja kiihottaneet työläisiä yhdistymään yhdistyksen. Samalla sulki poliisi ammattiyhdistyksen huoneuston. Asian käsittely oikeudessa, mikä tapahtui pari päiwää sitte, muodostui köyhälistön yhteenkuuluwaisuuden loistawaksi ilmaisuksi. Enemmän kuin 3,000 työläistä kaikilta ammatti aloilta ja kaikista kansallisuuksista lopetti työnsä seuratakseen jutun käsittelyä, joka kesti enemmän kuin $3^1/_2$ tuntia. Syytös, että ammattiyhdistys olisi politinen yhdistys, kumottiin, syytetyt wapautettiin, ja oikeus teki päätöksen että ammattiyhdistykset Turkin lain mukaan owat sallittuja. Jutun päätöksestä tiedon saatuaan, muodostiwat tuhannet työläiset mielenosotuskulkueen, joka kiersi pitkin katuja laulaen Internationalea ja huutaen eläköönhuutoja sosialismille. Lopuksi pidettiin kokous, jossa toweri Sabetay Lewy piti puheen painostaen saadun woiton suurta merkitystä.

— **Turkki taasen lowenee Kreikalle. — Sotaa uhataan.** Turkin lehdistö Athenassa on ilmoittanut „Tanin“ lehden awustajalle, että jos nytyään awattawaan kreikkalaiseen kansalliseen kokoukseen tulewat saapumaan Kreetan-saaren edustajat, tulee se olemaan wältämättömänä merkiksi, että sota Kreikkaa wastaan julistetaan.

— **Salaliitto Turkissa.** Konstantinopolista tulleet wiimeiset tiedot kertowat, että tutkimukset joku aika sitten ketsityn salaisen yhdistyksen „Islahatin“ toimintasta owat nyttemmin päättyneet. Kaikki tutkimuksissaan syntyneet asiakirjat owat jätetyt sotaoikeudelle, jonka huostaan muuten koko juttu menee.

— **Yleisen oppiwelwollisuuden laki Belgiassa.** Belgian hallitus on laatinut lakiehdotuksen, koskewa oppiwelwollisuuta. Tämä lakiehdotus tulee jätettäwäksi nuden kokoonpanon saamaan edustajakamariin ensimäisenä sen istuntokautena.

Luku- ja kirjoitustaito Belgiassa ei ole, werrattuna muihin Länsi-Europan waltioihin, aiwan korkealla. Wieläpä suuremmissa keskuksissa täysi-ikäisistä wäestöä lasketaan olewan ainakin 10 prosenttia kokonaan sellaisia, jotka eiwät osaa lukea eikä kirjoittaa. Pienemmissä kaupungeissa ja kylissä nousee luku- ja kirjoitustaidottomien luku 50 ja siitä enempäänkin prosentiin. Tästä ollenkaan wälittämättä, owat klerikaalit (kirkollismieliset) halliten käsissään wuosikymmenien waltaa, wastustaneet kaikenlaista yritystä wiedä perille yleinen oppiwelwollisuuslaki, kun tämä sisältäisi hallinnollisten ja yksityisten koulujen perustamista warien heidän waikutuksen häwiäwän tyysten.

Uusi lakiehdotus määrää oppiwelwollisuudesti kaikille lapsille, jotka owat 6—14 ikäwuoteen. Samalla tämä lakiehdotus takaa kaikille yksityiskoululle, jotka jo owat olemassa ja tulewat aukeistawiksi ja joissa ei ole wähempää 20 oppilasta, apurahaa, joka apuraha et kuitenkaan edellyttä sitä, että hallitus tunkeutuisi koulun omiin asioihin.

Luultawaa on, kertowat ulkomaan lehdet, että lakiehdotus tulee hywäksytyksi edustajakamarissa.

— **Lakkoliike Italiassa.** Roomasta sähkötetään „Tempo“ lehdelle, että tämän wiikon alussa tekiwät lakon kaupungin kaasulaitoksen huolto pitäwätehtaan työläiset. Tämän johdosta on Rooma puolksi joutunut pimeyteen. 600 sotamiestä on sijoitettu kaasutehtaaseen työläisten tilalle.

Tämä lakko ilmenee yksityisenä seurauksena siitä lakkoliikkeestä, joka jo useita wuosia on walliaunut kautta Italian. Wäestö suhtautuu, lehden kertojan sanojen mukaan, lakkolaisiin sangen wihamielisesti. Asia woi suureta wielä siitä, että sähkölaitoksen miehet osoittaakseen myötätuntoaan kaasutehtaan työläisille, owat myöskin walmiit tekemään lakon. Siinä tapauksessa Rooma jää täydellisen pimeyteen.

Asian tila Romagessa ei ole sen selwempää. Agraarilakko on täydessä paossaan. Keskustelut eri puolen wälillä, jotka alkoiwat Roomassa ministeri-presidentin Luzzatin johdolla, eiwät johtaneet mihinkään tuloksiin. Siitä wiitä jatkettiin itse lakkopaikalla, mutta epäonnistuiwat heti alkuun päästyään. Kumpikin puoli pysyy omissa waatimuksissaan. Maatilalliset waatiwat, etä työtä tehtäisiin heidän puimakoneillaan, kun taasen talonpojat owat myöteisiä työskentelemään maatilallisten alueilla, ainoastaan omilla koneillaan.

Muutamissa paikoin on ristiriita puheenaut äärimäisyyteen saakka; onpa jo sattunut lewottomuuksia. Muita nyt on odotettawissa uusien, wielä lujempien kohtaukseen syntymistä.

— **Vatikaani ja Espanja.** Madridista, heinäk. 29 pnä. Hallitus on saanut Vatikaanista nootin jossa kieltäydytään jatkamasta enempiä neuwotteluita uskonnollisten weljeskuntain wähentämisestä kunnes hallitus peruuttaa wiimeiset määräyksensä uskontokysymyksestä.

— **Suuri rakennustyöläisten lakko.** Chicagosta sähkötetään t. k. 28 pnä. Täällä on julistettu rakennustyöläisten lakko. Luultawaa on, että siihen tulee yhymään noin 18,000 työläistä.

Puolueriennot.

— **S. k. t. t Liiton osasto n:o 10:** nen t k. 22 pnä pitämässään ylimäärä yksiä kokouksessa keskusteli m. m seuraawaa: luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja ja hywäksyttiin; sitten teki selkoa liiton sihteeri J. Pietiläinen työnantajain ja työntekijäin wälisistä suhteista ja toi selwin piirtein esille työnantajain warustautumiset työntekijäin parannuswaatimusyrityksiä wastaan ja kehoitti sawalla paikkakunnalla työskentelewätä kiwityöntekijöitä lujittamaan riitamaa liittymällä ammattiosastoon jäseneksi ja innokkaasti toimimaan yhteisen asian eteenpäin wiemiseksi. Ammatillisen liikkeen edistämistä warten walittiin toweri J. Pietiläisen kehotuksesta yksi luottamusmies kullekin paikkakunnalla löytywälle kiwiloukimolle, jonka huolena on walwoa ja ottaa selwä työmailla kulkemonta on järjestynyttä ja montako on järjestymätöntä itsekullakin työmaalla.

Ammatillinen liike.

Puuhöntekijäin liiton toiminta.

Tulewaa edustajakokousta warten on liiton toimikunta walmistanut kertomuksen liiton toiminnasta, joka käsittää ajan heinäkuusta 1907 heinäkuuhun 1910. Tämän mukaan mainittakoon seuraawaa:

Uusia osastoja on liittoon tullut 39 ja häwinnyt 20. Toiminnassa osastoja on 76.

Liiton jäsenluku. Koska ainoastaan 38 osastoa säännöjen määräämän ajan kuluessa on lähettänyt tilityksensä ja jäsenluettelonsa liiton toimistoon, ei 2 wuosineljännekseen jäsenlukua woitu saada tarkalleen, joten alempana olewa jäsenluettelo on täytynyt tehdä siten, että niiden osastojen jotka owat maksaneet 2 wuosineljännekseen, jäsenluku on merkitty samalta ajalta, joten toisten osastojen jäsenluku on täytynyt laskea 1:n neljännekseen mukaan. Ammattiryhmittäin jakaantuwat jäsenet seuraawasti:

Kirwesmiehiä 1,112, Puusseppiä ja konemiehiä 824, Malliweistäjöitä 44 Rullatyöntekijöitä 42, Werhoilijoita 56, Weneentekijöitä 25, Waununtekijöitä 8 eli yhteensä 2,111.

Liittotoimikunta on pitänyt 98 kokousta joissa on tehty 732 pykälää pöytäkirjaa.

Osastoille on lähetetty kaikkiaan 25 kiertokirjettä, 657 yksityiskirjettä sekä 538 kirjekorttia. Tähän eiwät sisälly raha-asioissa lähetetyt kuittikortit.

Matkoilla on käytetty 362 päiwää ja pidetty 166 esitelmää.

Työriitojen sowitteluihin on liittotoimikunta ottanut osaa henkilökohtaisesti 45 kertaa.

Työnseisauksia on ollut yhteensä 20, jotka owat koskettaneet 106 tynantajaa, 32 osastoa ja on niihin ottanut osaa 769 työntekijää. Työnseisaukset owat kestäneet yhteensä 1,484 päiwää

— **Lappeelta.** Kuten muinakin kesinä, on nytkin kokoontunut tänne, warsinkin esikaupunkeihin ahwäärinaisia runsas liuta. Täälläkin on nimittäin sellaisia mökkien omistajia ja wuokraajia jotka suosiwat tällaistakin „liikehaaraa".

Kyllähän se nyt on nykyinen järjestelmä kieltämättä sellainen että se työntää pakostakin lukemattomia naisia prostitutsioniin ja toisia lukemattomia sinne wedetään pirullisilla lupauksilla, toisia taas raiskataan wäkiwaltaisesti. Näitä seikkoja silmällä pitäen olisikin paras antaa yhteiskunnan nauttia hedelmät kylwöstään, nostamatta meikäläisten puolelta minkäänlaista melua tästäkään asiasta. Mutta kuin yläluokkalaiset elosteliat tässäkin kohdassa seuraawat tapaansa — heittäwät kalwamansa, inhottawien tautien saastuttamat ja wäkijuomien uhreiksi toiselta puolen ajetut naiset pahetta lewittämään kansan pohjasakan keskuuteen niin tahtoo se wälistä mieli myrtyä. Pääsee tuon tuostakin kirous siitä kurjuutta wastaan jota nykyinen järjestelmä rautaisen pakkomahtinsa awulla päiwä päiwältä lisää. Ja ettei edes nousewa sukupolwi jäästyisi jo aikaisin näkemästä ja kuulemasta kaikkea sitä joka ihmisestä tekee wiheliäisen olion, työnnetään nämä raukat kurjaliston keskuuteen, tahi lähetetään heidät Hämeenlinnan rankaisu-tyrmään „rikostaan" sowittamaan, samalla aikaa kuin näiden langettajien s. o. todellisten rikollisten arwoa ja palkkaa kohotetaan yhteiskunnassa.

5 tämänlaista yhteiskunnan murjomaa oli äskettäinkin tuotu Lappeen kunnan tuwalle warotettawaksi. — Niin, warotettawaksi: että he hylkäisiwät entisen pahan elämänsä ja pukisiwat päällensä uuden ihmisen, uhalla että heidät muutoin lähetetään Hämeenlinnan „ojennuskomppaniaan". — Täten olwat kunnan wirkailijat tehneet tehtäwänsä, pesseet kätensä. Ei yksikään mahtiasemassa olewa henkilö koskaan syytä paheen alkujuurta, järjestelmää ja elostelijoita, mutta sitä ankarammin sen järjestelmän kaswattamia wesoja.

Kaupungin alueella olewa petäjikkö harju, entisen pappilan pellon laidassa on muuttunut warsinaiseksi paheenharjoituspesäksi. Aina sieltä päiwällä kuuluu juopuneiden miesten ja naisten melu. Yön aikoina taas juowat, tappelewat j. n. e. etukaupunkien mökeissä. Aina niitä lähetetään kuwernöörin tutkittawaksi tahi kotopaikoilleen, mutta toisia tulee siaan — Yksi mökki kuin tyhjennetään niin toinen mökki täyttyy. Koskaan ei lähetetä kuwernöörin tutkintoon näiden paheiden juuria. — Mutta puolustetaan wielä wiettelijöitä.

Juolahti tässä mieleeni eräs siweä tyttö, joka toistakymmentä wuotta sitte, joutui palweluspaikassaan eräään kansakoulun opettajan uhriksi. Tyttö ilmoitti häpeällisessä salaripissä lapsensa isän rowastille. Rowasti oli tytön toista kertaa pappilassa käydessä sanonut opettajan tunnustaneen syyllisyytensä, mutta kuin tyttö aikoi waatia isää ottamaan osaa edes lapsensa elättämiseen niin kieltäytyi rowasti todistamasta!

Näin on asiat nykyään täällä samoin kuin muuallakin ja yhä kauheammaksi se muuttuu sitä mukaan kuin tuotanto yhä enemmän kasaantuu yksiin käsiin. Tästä ei ennen ole parannuksen toiwoakaan, ennenkuin köyhälistö on niin kehittynyt että se pystyy tekemään täydellisen wallankumouksen. Sen eteen kannattaa työskennellä. S. o. walistusta lewittää laajoihin kerroksiin. Porwaristo on jo liian kauwan aikaa imenyt ihmiskunnan ruumista ja sielua!

Ennu.

— **Hietalasta.** Elämä täällä Hietalan kylässä on tämän kesän aikana muodostunut sellaiseksi, että se kykenee kohta woittamaan lähempänä kaupungin kapakoita olewat suuremmat esikaupunkikylät. Rauhassa se on saanut näihin asti rehoittaakin, sillä iltamyöhällä ei siellä käy järjestyksen walwojat, eikä sanomalehtineekerit, joten päiwällä ohiajawat luulewat, että siellä asuu pelkkää rauhallista työwäkeä. Waan ei se ihan niin ole, sen tulin näkemään wiime lauwantai-iltana kun satuin kulkemaan siellä iltamyöhällä. Kylän nuoria miehiä juopuneina tapellen ja meluten kulki, aseina pulloja, kirweitä ja millä mitäkin, siten häiriten toisten rauhallisten ihmisten yörauhaa. Tapasin joitakin kyläläisiä, jotka kertoiwat, että se ei ole ainoa kerto, waan että useana iltana, warsinkin lauwantai-iltoina, aina sunnuntai-aamuun asti, on elämä sellainen, että ei saa rauhassa nukkua omassa asunnossaan.

Kertojat toiwoiwat, että järjestyswalta pistäytyisi joskus siellä iltasin wähän myöhemmällä, sillä ei niille wäkijuomien tuliwillaan ollessa muukaan keino näytä tepkwän.

Minä puolestani sanon teille nuoret miehet: heittäkää hywällä pois sellainen elämä, ottakaa niilläkin rahoilla, jotka wäkijuomiin menetätte kirjallisuutta ja sanomalehtiä, ja lukekaa niitä, niin ette häiritse ihmisten yörauhaa.

Siwukulkia.

Oikeus ja Poliisiasioita.

— **Juttu Framtidia wastaan.** Kuten ennemmin on mainittu, on painoasiain ylihallitus raastuwan oikeuteen jättänyt kirjelmän, jossa se waatii edeswastuuta rikoslain 16 luw. 8:nnen pykälän nojalla rikokseen yllyttämisestä Framtidin wastaawalle toimittajalle, nimituomari Johannes Gummerukselle kirjoituksen „De senaste massfäktningarna" (Wiimeiset joukkowangitsemiset) johdosta, joka kirjoitus oli sanotun lehden n:ssa 24 wiime kesäk. 17 pnä. Juttua, joka oli määrätty eileispäiwäksi, ei woitu ottaa käsiteltäwäksi, kun tuomari Gummerusta ei oltu saatu manatuksi oikeudenistuntoon.

— **Wekselinwääreunyksestä** tuomitsi Wiipurin raastuwanoikeuden toinen osasto torstaina hatuntekijä J. Wahrmanin R. L. 36 l. 5 §:n mukaan 8 kuukaudeksi kuritushuoneeseen ja menettämään kansalaisluottamuksensa 3 wuodeksi yli rangaistusajan.

Wiipurin howioikeuden antamat tuomiot wedotuista asioista.

tämän kuun 14 päiwänä:

Asioitsi. K. J. Pöyhiä — kaupp. O. Sipinen pyh.

tal. Ieski K. Jantunen y. m. — tal. J. Matikainen y. m. muut.

Suomen Rautatiehallitus — meijerikonsulentti A. von Wright. pyh.

kaupp. E. Tolwanen — tal. A. Martikainen muut.

tal. A. Kuisma — työnjoht. P. Konttinen pyh.

tal. J. Pusa — tal. T. Haikonen hyw.

tal. A. Martinen — Osakeyhtiö Aktiebolaget W. Gutzeit & C:o wuor. muut.

tal. Ieski H. Rusi y. m. — tal. A. Rusi y. m. muut.

forwari P. J. Backman — rowasti O. Auren pyh.

kaupp. A. Tilli — tal. T. Sihwonen hywäks.

neiti A. Wainikainen — puuseppä H. Taskinen muut.

tal. P. Laitinen — tal. E. Kämäränen muut.

Yleisöltä.

— **Awoin kysymys hra Nestor Alkulalle.** Koska herra Alkulan nykyinen olinpaikka on meille tuntematon, niin olemme pakoitetut täten häneltä kysymään: miksi ei herra Alkula wieläkään ole tehnyt selwyyttä Woikaan Sosialidemokratisen Nuoriso-osaston kanssa, waikka hänen olisi lupauksen mukaan pitänyt se tehdä jo tämän kuun 14 päiwään mennessä.

Woikaan Sosialidemokratisen Nuoriso-osaston puolesta:

Otto Lindholm, puheenjohtaja. Lyydi Oksanen. kirjuri.

— **Hiukan wastinetta** nim. Nallen kirjoitukseen t. l. 165 numerossa otsikolla: „Tupakkatehtaalaisille". Arw. Nalle säälii meitä oikeastaan liikaa ja kuwaa asemaamme kurjemmaksi kuin se onkaan. Esim. palkkojen suhteen. Toisilla am. aloilla maksetaan huonompiakin palkkoja kuin meillä. Niinpä hattutehtaalaisten palkka päiwätöissä waihtelee 1: 25—2: — karamellityöntekijöillä keskim. 8—12 mk. wiikossa, tulitikkuteht. 6—10 mk. wiikossa, pakkatyöntekijät pitkänä työpäiwänä 10—14 mk. wiikossa. Mutta sitäkin työtä on wain wisseinä wuoden aikoina. Mitä tulee tupak. tehtaalaisiin niin me 9 tunt. päiwänä ansaitaan keskim. 14—18 mk. wiikossa ja päiwätyöläiset 1: 75—2: 50. Ylityö on wapaaehtoinen. Minä olen ollut 11 w. tehdasalalla, mutta määrätyötä on ollut 4 wuotena. Ei siis siinäkään niin kurjaa kuin Nalle wäittää.

Järjestäytymiskysymyksessä olen Nallen kanssa samaa mieltä.

Jos Nalle haluaa enempi alaamme koskewia tietoja niin saa niitä allekirjoittaneelta.

Toweruudella
Linda Kiwiranta.
Tupakkatehtaalainen.

Kirkoll. ilmoituksia.

Kaup. suomal. seurak.

10 Sunn. kolmin. p:wästä.

Kaupungin suom. kirkossa.

Klo 10 päiwäsaarna rowasti Jauhiainen.
Klo 5 iltasaarna matka-saarnaaja Sädewuori.
Lähetyssjuhlaa pidetään Wiipurissa elok. 6—8 päiwinä. Puhujiksi tulewat past. Paasio ja saarnaaja Toiwiainen.
Rippi ja H. pyh. Ehtoollinen on 3:na Rukouspäiwänä elok. 7 pnä.

Ruotsal. kirkossa.

Klo 9 päiwäsaarna rowasti Gräsbeck.

Wiipurin maaseurak.

Lauwantaina 30 p. heinäk raam. selitys kirkossa klo 6 ip. katekeetta Sädewuori.

10 sunnunt. kolminaisp:stä.

Rippisaarna klo puoli 10 pastori Liukku.
Päiwäsaarna klo 10 kirkkoherra Hannula
Mannikkalan kappalaistilalla pitää sunnuntaina klo 4 ip. hartaustokouksen pastori Liukku y. m — Jumalanpalwelus Rawansaaren kirkossa 3:na rukouspäiwänä 7 pnä elok. klo 12 kirkkoherra Hannula.
Esikaupungeissa pitää pastori Wiikainen jumalanpalweluksia Tiilirunkin rukoushuoneessa klo 10 ap. ja klo 5 ip. Sorwalin koululla ja raam selitys ensi tiistaina klo 7 ip Hiekan koululla ja ensi torstaina klo 7 ip. Taliklalan kirkkotontilla pastori Wiikainen y m.

Paikkoja awoinna.

1 poika saa paikan Peltisepän liikkeessä. Repolankatu 1.

Maalta tullut tyttö saa lapsenhoitajan paikan nyt heti Sorvali 5:des katu n:o 4.

13—15 v. tyttö otetaan lasta hoitamaan nyt heti, Sotamiesk. 12, Alanko.

Työväki Huom.!

Ester Jakobssonin Konkurssipesän varastosta loppuun myydään: - -

Kankaita ja valmiita vaatteita

-:- Miehille, Naisille ja lapsille -:-

Tavattoman halvalla.

Punasenlähteentorin varrella. Entisessä Ester Jakobssonin puodissa.

Huom.! Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne!

Huom.! Katsokaa hintoja akkunoissa.

Ruuan valmistamisessa tottunut palwellja saa heti paikan kun ilmoittaa „Domus"-yhtiön ruokasalissa, Katariinank. 11. Huom.! Kykenemättömät älköön waiwatko itseänsä.

Joku määrä

kivenhakkaajia

y. m. kiwityömiehiä saa työtä

Itä-Suomen Graniitti Osakeyhtiöltä Wiipurissa.

Myytäwänä.

Wekrotniemen Höyrysaha ja Höyläyslaitos

myy halwimpiin hintoihin höylättyjä ja höyläämättömiä puutarpeita kaikenlajisia niinhyvin ulkona kuin höyryllä kuiwatuita.

— Huom.! Hyviä ripapuita. —

Telefooni 102.

V. Lepistö

Tiiliruukki. Annank. 40.

Myy kaikkea tawaraa halwimpiin hintoihin. Parhaita ruis-, wehnä- ja rehujauhoja, lestyjä. Rakennustarpeita, maalaineita, akkunalasia, tapettia.

Henkiwakuutusyhtiö „Suomen", Esik. paloapuyhtiön ja Tapaturmawakuutus o.-y. „Kullervon" asiamies.

Sateenwarjoja

suuri walikoima naisten sekä miesten alk. Smk. 3: 25 p.

Liinasia sekä willasia Kesäkankaita

Kraakuja, wöltä.

Pitsisiä käsineitä, Silkkisiä liinoja.

Harwoja kesäpaitoja, Lakkeja.

Pumpulikankaita 50 p. mtr. alkaen.

Y.m. alallensa kuuluwia kesätawaroita halwimmalla myy Tiiliruukilla (Wiipurin laidalla) Annankadun warrella siaitsewassa

J. Bakschewskyn Kangaskaupassa.

Puh. 8 81.

Kahwila

hywällä liike paikalla nyt heti pois matkustuksen tähden hywillä maksuehdoilla, Punasenlähteenkatu N:o 4.

Kahwila Salma.

Mökki myytäwänä

Kangasrannassa, Rajak. 56, Haikonen.

Mökki myytäwänä

Kolikkoinmäki, Suokatu N:o 2.

Pieni talo myydään, osa hinnasta käteen, jäännös kuukausittain eli wuosittain T:ruukki, Uusikatu n:o 75.

Talo myydään K:mäellä kaupunginmaalla tai wuokrataan 2 kamaria ja kyökki, läh. K:ranta, Wilpinkatu N:o 4, F. Hildeniltä.

2 pienempää taloa Kolikkoinmäellä. Lähempiä tietoja saa Juhan Wilkolta, Lukukatu N:o 5. (Wiip.1054)

Poismuuton takia

myydään 1 Singerin ompelukone ja kaikenlaisia räätälin työkaluja. Huom.! Hyvin halwalla. Wiskaalink. 2.

Hywää maitoa

jokapäiwä saatawana Kullervonkatu 5.

Maitokauppa Kullervo.

Kadonnut.

Karj. 1 k. 4 s. 20 mm.

Keltanen wekattu käsilaukku pudotettiin eilen laiwarannan ja Aleksanterinkadun wälille, Sisälsi suuremman summan wenäjän ja suomen rahaa. Rehellistä löytäjää pyydetään tuomaan se etsiwään poliisiosastoon palkintoa wastaan.

Wuokrattawana.

1 kamari osalla keittiötä Kullervonkatu 9.

1 neiti saapi asunnon Kolikkoinmäki, Matinkatu N:o 14.

Suuri Kauppa-huoneusto

wuokrattawana heti Papulassa, Kallioyhtiön talossa, (huoneustossa makkaratehdas). Lähemmin

(Karj.1790) K. Kylälä, Papulank. 8.

Kamari ja kyökki

16 markalla kk. Uusik. 15, T:ruukki.

3 kamaria ja keittiö,

sekä 2 kamaria ja keittiö talossa N:o 24, Pietarinkadun warrella.

Ilmoituksia.

Pojat hoi!

Tahtoisiko kukaan käydä kanssamme haawellemaan elokuun kuutamossa? Os.: Rautat. postit. nimim. F. A. 24, R. H. 21, K. H. 20, H. L. 18 v.

S. V. L. 1 k. 4 s. 20 mm.

Nimeni, joka tähän asti on ollut Mikko Warsa, tulee tästä lähin olemaan **Mikko Koskela.**

Mikko Koskela, Pietari 28/7 10.

Ilmoitus.

Kaikenlainen **metsästys, kalastus ja ruohonottaminen** Wiipurin pitäjän Ahokkaan kylän mailla ja wesillä on lain määräämällä uhalla kielletty.

Kyläkunnan puolesta:

(Karj.1788) Heikki Pätäri.

Suurin varasto Suomessa

wärkkojajoka lajia, nuotanosia, rysiä, pauloja sisäänkudotuilla lyijyillä ja korkeilla, lankaa, wareja, kohoja, korkkikaarnaa y. m sekä kaikenlaatuisia

Kalastustarpeita

n.k. uistimia, siimoja, koukkuja, wapoja y m. Tawara parasta. — Hinnat halwimmat.

Helsingin Kalanpyydyslaitos,

Fritz Schröder, Helsinki.

Hintaluetteloja lähetetään pyydettäessä.

! P. J. Happonen !

Sweitsiläisten kellojen kauppa.

Karjalankatu 11.

Halwin kellojen ja kultasormuksien korjaus- ja myyntiliike, työ taattua.

Maalausurakka.

Perjantaina elokuun 5 p:nä k:lo 12 päiwällä pidetään Pamppalan kansakoululla urakkahuutokauppa, jossa tarjotaan mainitun kansakoulutalon **ulkomaalaus** piirin tarpeista urakalla tehtäwäksi. Työn tulee walmistua elokuun aikana ja waaditaan urakoitsijalta takaus työn kunnollisuudesta, määrä aikana walmistumisesta ja etukäteen annetuista rahoista.

Johtokunta pidättää itselleen tunnin mietintö-ajan hyväksyä tai hylätä tarjoukset.

Kiwennawan Pamppalassa heinäk. 25 p:nä 1910.

Johtokunnan puolesta:
Tahwo Kruus
(esimies)

Emil Halisen Kangaskauppa.

Punasenlähteentorin warrella (Moskwinin talo).

Sopiwin ostopaikka kangastawaroita tarwitsewalle yleisölle.

Ehdottomasti hyviä Kahwi- y. m. leiwoksia ja Kaakkuja suosittelee

J. Komulaisen Leipuri- ja Konditoriliike

Aseman wastassa. Puhelin 11 88.

HUOM.! Erittäin hywää kraaham Terweysleipää.

(Yhdistyksille alennus).

Wiipurin Osuusliike r. l.

on jokaisen kuluttajan omä liike,

siis edullisin on ostaa tästä liikkeestä.

Myymälät sijaitsewat:

Päällike, Katarlinankatu 36. Puhelin 8 02.
Sivukaupat: Karjalan esikaup. Puhelin 10 77.
Saunalahti N:o 31.
Tiiliruukki, Annankatu 25. Puhelin 10 81.
Sorwali, Maantienkatu 9.
Kolikkoinmäki, Suurikatu 30. Puhelin 17 20.
Aseman wastassa, Rautatienkatu. „ 13 50.

Tawara hywää. Hinnat kohtuulliset.

Uutuutta! Tupakoitsijoille ja hywän tupakan tuntijoille. **Uutuutta!**

Maistakaa ja arwostelkaa paperossia **„Työ",** joka on puhtaasta turkin tupakasta walmistettu käsillä, eikä koneilla ja korkeimmilla palkinnoilla palkittu, kuten laatikosta näkyy. — Ei tupakka hinnalla pilattu, maksaa waan 30 penniä laatikko

R. SANDÉN'in
Tupakkatehdas Wiipurissa.

Kuluttajat!

Edullisimmin saatte ostaa kaikki taloustarpeenne

J. Heitolta,

Kelkkala, Waltakatu 108 ja Rosuwoi Kaiwokatu 8.

Nyt myydään halwalla!

Kahden kuukauden aikana alkaen tästäpäiwästä - - -

myymme loppuun koko suuren ja monipuolisen warastomme

Rauta-, Talous- ja Rakennustarpeita, Korkkimattoja, Wäriä sekä Tapettia

Sisäänosto-hinnoilla ja osasta allekin.

Wiipurissa, 8 p:nä heinäkuuta 1910.

WIIPURIN RAUTAKAUPPA,
Wihuri & Niinivaara.

Sekatawarakauppastani

Hiekankatu 7

suosittelen kaikkea alaan kuuluwaa hywää tawaraa halwoilla hinnoilla.

Kunnioittaen: J. F. ORAVA.

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä

Työmies paperossia, jotka walmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 30 p. laatikko. Puuimukeen kanssa poltettawa.

Karttakaa Tampereen ja Wiipurilaista jäljennöstä.

Tupakkatehdas **Fennia** Helsingissä. Telef. 26 64.

Suuri walikoima parhaimpia

Sweitsiläisiä kelloja

kuten maailmankuuluja Zenith- ja Omega-kelloja, muodikkaita Regulaattori, Ruokahuoneen y. m. seinä- ja herätys-kelloja, kellonperiä, silmälaseja, kellontarpeita ja työwälineitä kellosepille. Myy tukuttain ja wähittäin halwalla

J. E. RYNÉN.

Huom.! Jälleenmyyjille edullisin ostopaikka. Hintaluetteloja pyynnöstä ilmaiseksi.

Täten saan arwoisalle yleisölle

ilmoittaa, että olen muuttanut leipomoni

Katarlinankatu N:o 48.

Huom! Olen saanut ammattiin kuuluwat uunit.

Suljen liikkeeni arwoisan yleisön suosioon.

Puhelin 12 69. Kunnioituksella: **H. Rahunen.**

Wakuutus-osakeyhtiö Kaleva

wanhimpana suomalaisena wakuutuslaitoksena tarjoo aulilimmilla ja wapaamielisimmillä ehdoilla: **henki-, pää-oma-, elinkorko-, jälkeenelinkorko- ja kansanwakuutuksia.**

Asiamiehiä on kaikkialla, myöskin maaseuduilla.

50 %. **Asiamiehiä otetaan.** 50 %.

Hanki itsellesi walkoinen ja kaunis iho. Kuningatar Dragan ihmeellinen kauneusweline Nuori ja Terwe häwittää näppylät, pisamat, rohtumat, tekee ihon walkoiseksi ja pehmeäksi. Ensi hieronnalla tehoo lääke. Nuori ja Terwe myydään lähetettyä 1: 50 postimerkeissä maksua wastaan paketti. Asiamiehet saawat tusinan 10 mk. postietuantina. Siis 70 p:niä puhdasta woittoa. Asiamiesten tilaukset lähetetään postietuantina Otto Larsson, Waasa, Kirkkopuistikko 14.

Ammattiluettelo.

Wiip. Työwäen Säästöpankki

Katarlinankatu N:o 36, A. Kaljusen talo. Puhelin 8 02

on awoinna yleisöä warten joka arkitiistaina ja torstaina klo 6—8 l. p. ja lauwantaina 1/2 4—1/2 6 l. p.

Wiip. Työw. Säästöpankin Hallitus.

K. A. Leinon kansankeittiöt

Pietarinkatu 12 — ja — Sammonkatu 1, ovat parhain suositut.

Awoinna klo 8 a. — 9 l.

Tarjotaan!

Wiipurin Työwäenyhdistyksen rawintolasta woileipää, Kahwia, Teetä ynnä muita wirwokkeita.

Kunnioittaen:

Johtokunta.

Kansan ruokala ja kahwila

Maununkatu 7 awoinna joka päiwä klo 8 a.p. klo 9 i.p.

V. Pusa.

Karjalan Kirjansitomo

Omist. J. KINNUNEN.

Katariinankatu n:o 43. Puhelin 144.

Ensi luokan työ. Hinnat kohtuulliset.

K. Holmlund'in Kirjansitomoliike,

Pellerwonkatu 12, puhelin 2 49, suosittelee kaikkea alaansa kuuluwaa työtä nopeaan ja kohtuuhinnoilla. Työ siistiä ja ajanmukaista. HUOM.! Wanhin liike paikkakunnalla.

E. Bergqwist'in Kirjansitomo

Harmaidenweljestenkatu 2, Katariinankadun kulmassa. Telef. 11 60.

Sitoo konttori- y.m. kirjoja, walmistaa askeja, tekee nahkatöitä ja taulujen kehystystä.

Hywä työ ja kohtuulliset hinnat!

A. Raution Kulta-, Hopea- ja Kellosepän työpaja Pohjolankatu 4. Erikoisliike tilaus- ja korjaustöitä warten.

Työ hywä, hinnat kohtuulliset.

Kihlat, kellot, sormukset ostatte halwimmalla

E. Bruns'in kellosepänliikkeestä Karjalan- ja Taawetinkatujen kulmassa.

Wanhat korjataan huolellisesti.

Juho Turusen Räätälliliike

Katariinankatu n:o 36 Kaljusen talo, suositellaan arwoisalle yleisölle.

Miesten, naisten ja lasten jalkineita

on edullisin ostaa S. Halosen Nahka- ja Jalkinekaupasta, Pietarink. 2, Smirnoffin talo.

Nahka- ja Jalkinekauppa.

Nahkaa, lapikkaita ja kaikenlaisia jalkineita on paras ostaa Karjalankatu N:o 1, Pesosen talosta. Puhelin 7 38.

M. N. Rantanen.

Miesten, naisten ja lasten jalkineet,

nahkatawarat y. m. on kaikkein edullisin ostaa kaupoistani Tiilirunkki Wilhonkatu 12 ja Kolikkoinmäki Suurikatu 25 (Hellstenin talo).

Arwoisien ostajien huomioon suositan liikkeitäni. K. G. Ahonen.

Jalkineita tehdään, korjataan sekä myydään halwimmalla Taawetinkatu N:o 1.

P. Lötjönen.

Nahkaa ja jalkineita miehille ja naisille

on edullisin ostaa nahka- ja jalkinekaupasta Karjalankatu 11, entinen Koreloffin talo, otetaan myös wastaan walmistettawaksi raakoja wuotia ja nahkoja. Työ tehdään hywä ja hinnat ajanmukaiset.

J. F. Koskinen.

Metalli- ja Kautsulelimasin tehdas

K. V. Huhtamo, Wiipuri.

Pellerwonkatu 4

Walokuwaamo

E. M. Andersén,

Aleksanterinkatu N:o 25.

Hienoja himmeitä walokuwia 6:sta markasta tusina suositellaan.

Wiipuri,
Wiipurin Työwäen Sanomalehti ja Kirjapaino-Osuuskunta r.-l